

TRENER

82

časopis udruženja košarkaških trenera

JANUAR 2015, GODINA XIX CENA 150 RSD 2 EUR 3,5 KM 100 DEN 25 KUNA

PREMINUO ACO PETROVIĆ PREDSEDNIK UKTS

SRBIJA

Aco Petrović (1959-2014)

Od radosti do tuge

ada se Aco Petrović pojavio na trenerkoj klupi, odmah se videlo da se na njega može računati. Da je reč o čoveku koji zna šta hoće. Da je za ulazak na veliku scenu, posle Pivine škole, potpuno spremam i da se od njega mogu očekivati, na dobrobit košarke – veliki rezultati.

Tako je bilo i kada smo ga 25. decembra 2011. izabrali za predsednika Upravnog odbora UKTS.

Iskreno smo se radovali tom izboru, i to s razlogom. Pratio je svog legendarnog učitelja u kreiranju moderne organizacije Udruženja trenera. Bio je, volonterski i s mnogo entuzijazma jedan od prvih sekretara Udruženja. Brzo je napredovao u struci i postao istinski predvodnik generacije košarkaških trenera, koja je trebalo da nastavi putem koji su krčili profesor Nikolić, Ranko Žeravica, Dušan Ivković, Svetislav Pešić i drugi legendarni treneri koji su svojim rezultatima ušli u košarkašku besmrtnost. Aco Petrović je hrabro zakoračio i na evropsku scenu. Međutim, uvek je bio prisutan i odan svom matičnom udruženju.

Sve to davalno mu je kredibilitet da preuzeme rukovođenje radom UKTS. Jednostavno nije bilo trenera koji se tom izboru nije obradovao. Ugledan, bez mrlje u karijeri, bio je spremam za tu funkciju, jer nema posla koji nije bio spremam da uradi za svoje udruženje. Među prvima je završio, tek osnovanu, Višu košarkašku školu. Konstantno se usavršavao, ali nikada nije odbio da se pojavi i kao predavač na Trenerskim danima ili Basketball Clinici Belgrade, pa i onda kada je trebalo da

zameni one koji su otkazivali svoje učešće u poslednjem trenutku.

Koliko je ozbiljno shvatao, kao obavezu, svoju ulogu – prvog čoveka UKTS, pokazuje njegov Plan i program rada koji je ponudio na izbornoj skupštini. Jednostavno, ozbiljnost i odgovornost, bili su sastavni deo njegove ličnosti u svakom poslu. Radovali smo se njegovom dolasku na čelno mesto UKTS, jer je svojom pojavom i stečenim autoritetom delovao kao snažna ličnost koja može podići rad Udruženja na još viši nivo, pri tom ne štedeći, najpre, ni sebe ni svoje saradnike.

Bio je prvi koji je jasno definisao da naše udruženje ima dva brenda: BCB i časopis Trener. Od prvog dana skenirao je sve slabije tačke koje je trebalo otkloniti i posebno pravio planove za ambicioznije kvalitetnije stručno usavršavanje trenera. Jednostavno, ulivao nam je nadu da smo sa njim na dobrom putu koji vodi ka uspehu, a na dobrobit, kako trenera, tako i naše košarke u celini.

U svemu tome mogla ga je sprečiti samo viša sila. Nažalost, Acu je zadesila velika nesreća u vidu retke i neizlečive bolesti, koja ga je sve više odvajala od njegovih želja i planova. Već prilično narušenog zdravlja, posetio je BCB-2013. Čitao je i Trener i time nas mnogo zadužio. Poslednjim atomima snage, ispostavilo se, došao je da isprati naše reprezentativce i stručni štab na EP u Sloveniji.

Kao što reče jedan od novinara, bio je ljudina, dobročina i trenerčina, za nas u Udruženju i više od toga. Zato je tuga zbog njegovog tragičnog odlaska prevelika.

UKTS

Preminuo Aco Petrović predsednik UKTS

osle duge, teške i neizlečive bolesti, 3. decembra preminuo je Aco Petrović, ugledni košarkaški strateg i predsednik Udrženja košarkaških trenera Srbije.

Petroviću je početkom prošle godine dijagnosticovano retko neurološko oboljenje koje uzrokuje atrofiju mišića. Prve simptome bolesti osetio je kada je radio kao trener Uniksa, a sudbina je htela da poslednji meč u karijeri vodi krajem januara iste godine u Beogradu protiv Crvene zvezde, čiji je glavni trener bio 2009. godine, a bio je i član stručnog štaba kada je osvojena poslednja titula 1998. godine.

Rođen je u Požegi 14. oktobra 1959. godine, a tokom karijere vodio je beogradski Radnički, Hemofarm, FMP, Lokomotivu iz Rostova, Uniks, Žalgiris i Azovmaš.

Bio je asistent selektoru Svetislavu Pešiću u reprezentaciji Jugoslavije, sa kojom je osvojio zlato na Evropskom prvenstvu u Turskoj 2001. i godinu dana kasnije na Svetskom prvenstvu u Indijanapolisu.

Petrović ima i srebro sa EP u Poljskoj 2009, prvo pod imenom Srbija, kada je bio u struč-

nom štabu Dušana Ivkovića. Završio je sa velikim uspehom Geodetski fakultet u Beogradu, u gradu gde je došao kao četrnaestogodišnjak i, pored ostalog, zauvek zavoleo košarku, kojoj je sa mnogo uspeha posvetio ogromnu energiju, znanje, pa i život. Škola je bila prioritet i tu obavezu nikada nije zanemario, a sa košarkom se više amaterski susreo u Radničkom na Crvenom krstu. Upravo, tada najboljem mestu da se u košarku zaljubi za ceo život. Istovremeno, punih četrnaest godina je kao diplomirani inženjer radio u Institutu za zemljiste.

Vratio se, pokazalo se definitivno, u košarku 1990. godine, prirodno u Radnički, a na poziv Pive Ivkovića, koji je u Aci prepoznao talentovanog mладог čoveka. Ta ponuda da radi u mladim kategorijama na Krstu, opredelila je njegov život i to je bio početak izuzetne trenerske karijere. Piva je za sva vremena, to je uvek isticao, bio Acin učitelj i uzor za sva vremena. Bio je predvodnik i najbolji izdanak nove generacije trenera koja je stupala na košarkašku scenu.

Sve svoje šanse koje su mu u reprezentaciji s razlogom pružale starije kolege, upornim radom, neprekidnim usavršavanjem i posvećenosti košarci iskoristio je i uvek se peo stepenicu više. Nijedno poverenje nije izneverio.

Sa Pivom je bio osnivač i utemeljivač modernog Udrženja košarkaških trenera i bio njegov prvi sekretar, da bi 25. decembra 2011. postao predsednik UKTS. Već sa iskustvom i željom da unapredi rad svog udruženja, od prvog dana je prionuo na posao. Krenuo je na novi zada-

Duda Ivković Počast Aci

KAUNAS – Trener košarkaša Anadolu Efesa Dušan Ivković posvetio je pobedu nad Žalgirisom u 8. kolu Evrolige preminulom kolegi Aci Petrović. Efes je u četvrtak (4. decembra) pobedio ekipu Žalgirisa 66:57. „On je bio moj dobar prijatelj, bio je blizak Žalgirusu i srce nam se slama što više nije s nama. Želim da mu posvetim trijumf. On nažalost nije mogao da gleda meč”, rekao je Ivković, koji je sa Petrovićem sarađivao u reprezentaciji Srbije. Petrović je 2010. godine vodio Žalgiris, a klub mu je takođe odao počast tokom utakmice sa Efesom.

tak sa ogromnom energijom i žarom početnika. Njegov plan i program rada, nove ideje i najviši profesionalni standardi, sada su, nažalost, njegova zaostavština i zadatak onima koji će taj program rada sprovoditi do kraja. Uz sve to poštenje je bio njegov zaštitni znak.

Kao što je poštovao kolege i uzore od kojih je učio i sam je postao primer i uzor za sve koji nameravaju ili su tek seli na trenersku klupu.

Istovremeno, Aco je imao uzoren privatni život. U njemu, njegova porodica, supruga, sin i čerka, imali su veliki oslonac podršku i ogromnu ljubav.

Neizlečiva bolest i tragična smrt prerano su nam otele Acu. Tragično je zaustavljen čovek koji nam je mogao još dugo i mnogo, mnogo toga podariti. Najveći je i nenadoknadiv gubitak zadesio njegovu porodicu, ali srpsku i evropsku košarku.

Velika sala SC Šumice bila je tesna, 5. decembra, da primi sve one koji su želeli da prisustvuju komemoraciji i na taj način odaju počast Aci Petroviću. U prisustvu porodice, mnogobrojnih kolega, igrača, jednostavno rečeno – prijatelja i poštovalaca. U Šumiciama gde je Aco nesebično radio na afirmaciji BCB, jednog od dva, po njemu, brenda UKTS, bilo kao organizator ili predavač, rame uz rame sa najvećim trenerskim imenima sveta. Od Ace su se oprostili: Dragan Đilas, predsednik Košarkaškog saveza Srbije, Nebojša Čović, predsednik KK Crvena Zvezda–Telekom. U ime košarkaških trenera Srbije, Jovan Malešević, član Upravnog odbora UKTS, i novinar Petar Denda u ime svojih kolega koji su Acu izuzetno poštivali i on njih.

Istog dana predsednik UKTS Aco Petrović, u 12 časova, sahranjen je na Bežanijskom groblju.

Bio je to skup iskrene tuge za suprugom, roditeljem, kolegom, trenerom-učiteljom-prijateljom, jednostavno

Na zadnjem predavanju, BCB 2012, Aci se zahvalio Ivan Jeremić, prijatelj i direktor Klinike

dragim čovekom. Prerano nas je napustio. Udrženju trenera je kao zavet ostavio svoj program rada za četiri godine. Ostavio je divne uspomene na njega i svoj primer odanosti i posvećenosti svemu na čemu je radio.

Pored nekoliko stotina nas koji smo, u nemoj i tužnoj koloni, Acu ispraćali na zadnje putovanje, stotine njegovih kolega i igrača širom sveta mislima su bili u istoj toj koloni, na zadnjem ispraćaju.

Na komemoraciji Dragan Đilas je rekao: Značemo da sačuvamo uspomenu na Acu Petrovića. U toj svetoj obavezi Udrženje košarkaških trenera Srbije ima najveću obavezu. Velika je simbolika u činjenici iz naslova, da nas je zauvek napustio predsednik – prvi čovek UKTS. Kako popuniti njegovo mesto?

Pored ostalih Aco je posebno zadužio ovaj časopis. Svrstavajući ga, uz BCB, za jedan od dva brenda UKTS.

Mirko Polovina

Petar Denda

Vitez košarke

Pustiti suzu kad ti ode neko drag je lako i ljudski. Pogotovu onu iskrenu i mušku. To sam i uradio kada nam je stigla vest da nas je napustio Aco Petrović. Teško je, međutim, pronaći prave reči da opišeš svoj osećaj koji si gajio prema toj osobi. Bar u prvom trenutku. A onda, dok sam čitao poslednji pozdrav upućen Aci od uvaženog kolege Nenada Kiša zastao sam u jednom trenutku i rekao ovo je suština. U samo tri reči Nenad je na najbolji način opisao Acu Petrovića. Ljudina, Dobričina, Trenerčina!

E, baš je bio trenerčina! Kad je počeo u Tašmajdanu, potom u Starom gradu, legendarni Piva Ivković prepoznao je da Aco

ima taj trenerski nerv. Dao mu je šansu u Radničkom da trenira Marka Jarića i ostale talente tadašnje kadetske selekcije. Osetio je Piva koliko je taj momak iz Požege bio marljiv, spreman da uči do perfekcije. I ne samo košarkaški zanat. Usavršavao se na mnogim poljima. Kasnije, tako potkovani ogromnim znanjem, uz kućno vaspitanje, učio je svoje košarkaše veštinama ovog sporta i od njih pravio bolje ljude. I, uspeo je!

Mnogi od nas prijatelja zapravo, potajno ili glasno, želeti smo da bar u nečemu budemo kao on... Kao ta trenerčina, dobričina i ljudina Aco Petrović! Bila je privilegija i zadovoljstvo družiti se sa njim.

Aleksandar Đorđević – selektor reprezentacije Srbije

Kvalitet važniji od kvantiteta

naša ambicija, naš cilj je da idemo na zlatnu medalju". Ovo su reči selektora Aleksandra Đorđevića ne posle fantastičnog uspeha na Svetskom prvenstvu u Španiji kada ovenčan titulom svetskog vicešampiona može nešto tako da izjavi pred narednu reperezentativnu akciju i kada mnogim, do juče nevernim tomama, to sada izgleda daleko realnije nego tada. Ne! Ovo su njegove reči odmah po preuzimanju selektorske funkcije u intervju u časopisu „Trener“. Tada niko ili tačnije malo ko je shvatao težinu te poruke i čoveka koji je šalje. Zašto je to tako, s obzirom na impozantan sportski CV Saleta nacionaleta, više je pitanje mentaliteta i nije predmet ovog teksta i ovakve vrste časopisa. Naše je da još jednom podsetimo na uspeh koji je iz temelja protresao košarkašku atmosferu, opterećenu stalnim međusobnim optužbama, aferama, padom interesovanja za košarku, manjkom dece na terenima, laganim padom u zaborav vremena kada smo u euforiji gledali naše košarkaše na velikim evropskim

skim i svetskim takmičenjima i kada su se reke ljudi slikevale ka čuvenom balkonu gde su zajedno proslavljali neku od medalja, najčešće onu najsajniju. Naše je da podsetimo da se to sve promenilo, povratilo i to samo za tri nedelje boravka i sjajnog uspeha u Španiji. Naše je da ponovimo reči selektora s početka teksta i pred sledeće veliko takmičenje, Evropsko prvenstvo 2015. godine, inače kvalifikaciono za Olimpijske igre u Riju 2016, jer te reči, ta deviza selektora postaje znak prepoznavanja ove selekcije i vuče nas neopisivom snagom ka novim uspesima. Naše je da skrenešmo pažnju svima u košarkaškoj organizaciji da ovaj uspeh treba na najpametniji i za košarku najsrsishodniji način iskoristiti i vratiti ovaj sport na mesto koje on i zaslужuje kao elitični sport. Na sam vrh sportske piramide.

● **Pokušali smo da nakon zaslужenog odmora i hladne glave saznamo kako danas selektor gleda na protekli šampionat ali i naredni period:**

„Na ono što se letos dogodilo, gledam kao jedan od aktera jedne akcije koja se završila sa dobriim rezulta-

tom i kao glavni akter, kao vođa novog projekta koji je počeo odmah po povratku u Beograd. Taj novi projekat se zove najbolje predstavljanje Srbije i njenog nacionalnog tima na Evropskom prvenstvu. Na jednom predavanju, dakle ne u intervjuu, jer ovo je jedan od retkih intervjuja koji dajem medijima posle svega, rekao sam da je naš cilj i naša ambicija da idemo na zlatnu medalju. Da li cemo je osvojiti, ne znam ali niko nam ne brani da se spremamo i da treniramo kao da ćemo je osvojiti. To je bio ključ cele naše priče prošlog leta, tako se spremamo i sledeće leto. Čitam da se naši igrači slažu sa mnom i to mi je jako draga, jer postavljamo zajednički cilj i zajedničku obavezu."

● Da li vam se onda čini da u taj cilj sada veruje malo više ljudi nego što je to bilo na početku?

„Sada u to veruju svi, a pre SP u to nije verovao niko. Osim jednog čoveka.“

● Na čemu ste temeljili taj optimizam? Još interesantnije, zašto ga drugi nisu imali?

„Prvo, ono što mnogi nisu radili, postavili smo svoja ramena da ova generacija preko njih dodirne zvezde koje smo mi uspeli da dodirnemo, takođe penjući se na nečija ramena pre nas. Moj otac mi je rekao da mu je sve bilo jasno kada sam njemu i mojoj majci pre početka svega rekao „Vi ne znate šta ja sve i koliko znam“. A mojim saradnicima sam govorio „Vi ne znate s kim ćete da radite, s kim ćete da saradujete“. Odgovarali su „Ti si Sale, ti si naš prijatelj, kako da te ne znam“? „Ne, vi ne znate koliko znam, koliko sam lud, koliko verujem u sve ovo“. I mislim da sam ih sve tu iznenadio nekom energijom, entuzijazmom, verom, spremnošću da verujem u igrače koje izaberem i da radim sa njima, da im dam sve znanje koje imam, igračko ali i ljudsko. Inače, smatram jednim od glavnih ključeva u stvaranju pobedničkih timova ljudske odnose, emocije i iskrene i direktnе odnose. Pošto imam veliko iskustvo, a svi ste mislili da nemam, u stvaranju pobedničkih ekipa, pobedničke atmosfere, to mi je davalo snagu i ulivalo samopouzdanje i mislim da je to bila jako važna stavka u dvomesečnom radu sa reperezentacijom. E, to je sada završeno. Sad sam sa svima u kontaktu, sve pratim, već sam sa Bodirogom napravio plan priprema za sledeću akciju i jednostavno nisam stao. Možda sam samo malo zastao posle prvenstva zbog umora koji je bio vidan i prisutan ali to je trajalo jedno desetak dana. sad sam opet u onom „ludačkom spidu“ i verovatno prepoznajete onaj isti naboj koji sam imao kao i prvog puta kada sam pričao sa vama. Neke od izjava koje sam tada dao, mogu samo da ponovim ali je bolje da vi to uradite. Dakle, mi možemo sa svakim da igramo, mi možemo sve da pobedimo. I danas to tvrdim. Ne vidim zašto bi ekipa koja dolazi na takmičenje, kretala sa manjih pozicija. To mora da bude zvezda vodilja. Da li moramo svakog da pobedimo? Ne moramo, ali moramo da damo sve od sebe da bismo došli do te pobeđe.“

● Kako se pravi taj fini balans između neophodnog autoriteta i prijateljstva koje su igrači očigledno pronašli u svom selektoru?

Stvarno najteža grupa

Shodno svom mentalitetu pobednika koji ga je krasio kao igrača ali i sada kao selektora, Aleksandar Đorđević je priželjkivao najteže rivale. I pred Svetsko prvenstvo u Španiji nije se libio da „traži“ domaćina kao rivala u grupi. Svi su odmahivali glavom ali... Sada mu se, može se to slobodno reći, želja ispunila. Srbija se nakon žreba u evropskom Diznilendu, nadomak Pariza, našla u najtežoj grupi B zajedno sa Španijom, Turskom, Italijom, Nemačkom i Islandom. Utakmice će se igrati u Berlinu od 5. do 10. septembra, a zatim se po četiri najbolje ekipe sele u francuski grad Lil, gde će započeti „nokaut fazu“. Finalisti EŠ izboriće direktni plasman na Olimpijske igre u Riju 2016, a ekipe plasirane od trećeg do šestog mesta ići će u interkontinentalne kvalifikacije. Kada je video sastav grupe, selektor se samo nasmešio i rekao: „Što se sastava grupa tiče, ona je ponovo najteža, kao i grupa u kojoj smo započeli takmičenje na Svetskom prvenstvu. Ne treba trošiti reči na kvalitet reprezentacija kakve su Španija i Turska, domaćin Nemačka će sigurno imati velike ambicije, a po mom mišljenju, Italija je jedan od kandidata za osvajanje medalje“. Selektor se osvrnuo i na bezbednost takmičenja u Berlinu: „U grupi gde su domaćin Nemačka, Turska i Srbija, rivalstva će biti velika, naročito imajući u vidu veliki broj pristalica koje će u Berlinu imati ove reprezentacije. Na organizatoru ali i na svim učesnicima je velika odgovornost da sve protekne u najboljem redu i da se smire strasti, imajući u vidu nedavna tragična dešavanja u Istanbulu“ – rekao je selektor Đorđević

„Pravi se visokom profesionalnošću i poznavanjem materije kojom se bavimo. Ako mi je dozvoljeno da išta pozitivno kažem o sebi, onda je to da sam izuzetan profesionalac. A imam i stav da kada uzmem nešto da radim, onda sam uveren da to radim najbolje na svetu. Jako, jako sam zahtevan prema sebi i drugima. Niko ne može da bude veći kritičar mene od mene samoga. Kada sam govorio ono da ne znaju s kim će da rade, na to sam mislio. Jednostavno, ja nijednim treningom nisam bio zadovoljan, nijednom utakmicom. Dobro, ne

baš da sam bio skroz nezadovoljan, ali uvek sam težio nečem višem, ka boljoj saradnji, da sve to prenesemo na igrače, iz dana u dan sam podizao lestvicu."

● Čekala se ta „perfektna utakmica”?

„Čekala se ta perfektna utakmica koja još nije došla. Ne sviđa mi se sjaj ove medalje. Izuzetno je poštujem, naravno. Mislim da je razlika koju su Amerikanci napravili nad nama podsticaj za dalji rad i saznanje gde se nalazimo. Kada sam došao na ovu funkciju, prvo što sam rekao je da smo izgubili atletsku dominantnost i stojim iza toga. Gledajući ove naše momke, došao sam do zaključka da imamo izuzetne fizikalije ali koje ne koristimo u igri. Način igre u Srbiji mora da se promeni. Naša igra mora da bude brža, agresivnija, atletski snažnija, brža u trčanju, u odbrani, presing, niži u stavu, ruke na lopti. Abeceda neke košarke koju smo mi učili odlažeći na turneve po Americi, gubeći i po 20 razlike od koledž ekipa. Mislim da se tu, u duelima sa Amerikancima koji su atletski najspremniji, najsnažniji, može videti čemu treba da težimo. Ona košarka, palac gore, dole, levo, desno, pesnica, mislim da je odavno izgubila svoju težinu. Ekipa ne sme da izgubi na disciplini ali poenta je u tranziciji, napadačkoj i odbrambenoj i to je taj pečat jednostavnosti velikih ekipa koje osvajaju trofeje. To je i bio zaštitni znak i moje generacije koja je osvajala medalje, kao i generacija pre nas.”

● Da li su ti igrači sa dobrim atletskim sposobnostima već u reprezentaciji?

„Mislim da ste videli koji je bio kriterijum biranja igrača, baš u tom atletskom smislu. Još jedan igrač koji nam je bio interesantan, a zadovoljava ove kriterijume je Luka Mitović. Izuzetan momak, ide uzlaznom putanjom. Ja se nikada nisam zadržavao samo na tome kako mi igramo, nego protiv koga igramo. Protiv koga se mi takmičimo? Protiv jedne superiorne i nadmoćne Španije, protiv Francuske, za koju važe isti ovi kriterijumi i koja je prvak Evrope, protiv Brazila, koji je fizički najdominantnija ekipa u našoj grupi, a posle protiv Hrvatske, koja je bila najviša ekipa, sjajne Grčke. Cela filozofija je bila upravo u tome. Pripremiti ekipu prema timovima sa kojima se sastajemo.”

● Ako ste već pomenuli da način igre u Srbiji treba da se promeni, da li onda selektor može u razgovoru sa trenerima koji rade u našim klubovima da utiče na to?

„Nema pravo da utiče ali može da kaže svoje mišljenje. Ja to i radim kad god imam prilike. Ceo taj atletski aspekt ne da ne sme da se potceni, već mora da posluži da se talenat iskaže kroz maksimalnu brzinu na terenu, kako u napadu, tako i u odbrani. Želim da nastavimo primerom koji smo krenuli da gradimo u igri. Sa jednim vrhunskim liderom tima sa kojim se radilo ne na njegovom tehničko-taktičkom planu, već sa kojim sam ja provodio sate i sate pričajući o drugim aspektima njegove uloge u timu, njegove ličnosti uopšte kao Miloša Teodosića, najboljeg igrača srpske reprezentacije i najboljeg igrača Evrope u ovom trenutku. Uključivanje Raduljice, jednog ekstra talenta u celu

priču, prilazak njemu na jedan način koji je i on na kraju prihvatio i vratio nam igrama na terenu na najbolji način. Zadatak trenera je da svakom igraču ukaže na njegovu ulogu u timu koji ima pobedničke ambicije. Mislim da smo svi zajedno to uspeli i da zato rezultat nije izostao.”

● Način na koji ste vi vratili ili uključili u igru neke igrače je bio zaista upečatljiv.

„To je zadatak trenera. Da iskoristi to što ima i izvuče najbolje iz njih. Ali jedna od stvari je ono što sam čuo od mog prijatelja i doktora Baščarevića, koji mi je operisao kuk i koji je rekao „mi smo dodirnuli zvezde popevši se na ramena naših prethodnika”. E, to je prava stvar. Mi smo ta ramena podmetnuli, kao što su neki ranije nama to uradili, da bi se ovi momci popeli na vrh.”

● Da li vam je bilo drago kada ste još za vreme prvenstva videli kako se deca ponovo vraćaju na terene, kako se traži sloboden koš ispred zgrada?

„Takve su mi poruke stizale još u Španiji. „Pogledaj ovo, pogledaj ono”, ali to i jeste ključ. Sadašnja generacija je imala 10-ak godina kada smo mi osvajali Evropu i svet. Tada su oni počinjali da igraju košarku. Danas su oni inspiracija nekim novim Teodosićima koji upravo zbog njih počinju da igraju košarku i sanjaju da će jednog dana biti novi Teodosići, Krstići i ostali.”

● Čeka vas Evropsko prvenstvo 2015?

„Jako ozbiljno pristupam tome. Već razmišljam kako i šta, kakve novitete da ubacimo u rad. Uvek mi tada misli krenu ka Srđanu Sariću, koji je otiašao ali koji nam je dao jednu veliku stručnu i ljudsku pomoć. To će biti jedna od zvezda vodilja kako dalje da radimo, jer je to bio važan deo uspeha. Mislim da smo drugačije radili nego prethodnih godina. Na primer, nikada nismo izašli da trčimo napolju, sve je bilo na parketu. Razne upale i dolaze iz tih preteranih treninga. Mora da postoji izuzetno doziranje treniranja igrača, apsolutno izbegavanje pretreniranosti. Igrač je najveća vrednost košarke i mi moramo da se izdignemo iznad naših želja i zahteva da se pokažemo pa da radimo mnogo i preterano. Moramo da se okrenemo kvalitetu rada u odnosu na kvantitet. Provedeni sati na treningu ne rađaju šampione već samo kvalitetno provedeno vreme u radu. Mnogo sam razgovarao sa prof. Koprivicom, dekanom DIF-a, koji apsolutno stoji iza ovoga o čemu pričam i to je još jedna poruka svim trenerima – zaboravite na kvantitet, dajte kvalitet. Igrač to zna da ceni. Nemojte se iznenaditi ako u 2015. videćete i neka nova imena, jer ja pratim i našu ligu, pratim i naše u Makedoniji, Republici Srpskoj, Sloveniji, Španiji, Rusiji, Turskoj, dvojicu u NBA, svuda. Imam listu igrača iz NCAA, pažljivo i njih pratimo. Moram da se vratim na spisak koji sam objavio pred SP od 29 igrača. Zašto 29, zašto ne 30? To poslednje mesto je bilo namenjeno Saši Pavloviću, nekoliko razgovora sam obavio i sa njim i sa porodicom, pokazao mu da je to mesto namenjeno njemu ali on to nije prihvatio. U tih 29 se našao jedan Stefan Peno, jedan izuzetan mladi plemejker za koga mislim da će imati veliku ulogu u

Reprezentacija – briga svih trenera

U cilju razmene iskustava, edukacije, kao i iz želje da se treneri koji rade u našoj i ABA ligi upoznaju sa zahtevima selektora, proverili smo inicijativu i šta o tome misli selektor, da se započne sa praksom njihovog zajedničkog okupljanja trenera i rada na usvajanju savremenih trendova u košarci, da bi se ostvarila selektorova želja da se način igre u Srbiji promeni.

„To je odlična inicijativa. Očekujem od Udruženja trenera da radi i u tom pravcu, da se ne vezuju samo za edukativnu Kliniku. Mi imamo zajednički cilj i obavezu, a to je vrhunski rezultat seniorske selekcije. Eventualni vrhunski rezultat koji smo zajedno postavili kao cilj nosi boljšak svima koji se bave košarkom. Vama u medijima, nama trenerima, igračima, klubovima, sponzorima, državi, ljubiteljima sporta i košarke. Celom jednom ambijentu košarkaškom koji je, priznaćete, prilično osvežen u poslednje vreme. Mnogo poruka sam dobio tipa „veliko hvala“. To i jeste cilj reprezentacije. Da da težinu jednom sportu koji je po svemu elitni i koji je to uvek i bio. Bez obzira na individualnu dominaciju našeg najboljeg sportista svih vremena u drugom sportu, u tenisu. Moj zadatak i naš zajednički je da košarci vratimo sjaj koji je ona oduvek imala.“

ne, da očekivanja javnosti stavimo u funkciju da mirne glave idemo na takmičenje, da ne poletimo previše, dosta je bilo letenja, leteli smo do sada i to je dovoljno. Nemamo prava na to, mi akteri igre. Ali od tog letenja mnoge stvari moraju da se prenesu na organizaciju. Taj let treba da bude iskorisćen od strane naše krovne organizacije KSS. Imaju našu pomoć u poboljšavanju organizacije i kvaliteta u cilju boljih rezultata naše košarke. Ne bih voleo da se iko našao zatečenim ovim rezultatom i da se pita „a šta sada?“ To je na njima, ja znam šta će sada. Moj deo posla za koji ste me angažovali sam ispunio. Ja sam i dalje spremam da radim kao i do sada, čak i neke druge stvari koje nisu u opisu posla selektora, samo da pomognem da dignemo košarku tamo gde joj je mesto, svojim likom, delom, načinom rada, imidžom, komunikacijom s medijima, odgovornošću, profesionalnošću. To isto tražim i od drugih, maksimalnu profesionalnost. Medalja nam je svima poklon, gospodo, vidite šta ćete dalje i kako ćete to da iskoristite“ Želimo profesionalnost u funkcijama i posvećenost u radu ka zajedničkom cilju. Doza posvećenosti mora da bude ista kod svih i da je prati vrhunska organizacija.

● To ćemo shvatiti kao novogodišnju poruku Savezu. Šta je poruka igračima i trenerima?

„Treneri, rekao sam, menjajte način igre, prilagodite se savremenim shvatanjima. Manje obraćajte pažnje na kvantitet, više na kvalitet i individualno usavršavanje igrača. Igrači – namećite se, tražite više od sebe, stavljajte leštivu ambiciju na još viši nivo nego što to ja od vas tražim. Tako ćemo uraditi ono što mi je bio prvi cilj, da vratim pozitivan imidž košarci koji je bio ozbiljno narušen i to ne zbog reprezentacije već i zbog negativnosti koje su zasluženo prikazivane kroz medije. Mi vraćamo imidž na ovaj način i to je je put povratka na one staze koje su utrte u ovaj sport još od prve medalje pre nekoliko decenija. Ponovo poštujemo ona pravila koja su nama već odavno poznata i po kojima ovaj naš košarkaški svet već odavno živi i radi“ – istakao je, na kraju, selektor Srbije Aleksandar Đorđević.

Božidar Manojlović

srpskoj košarci, kao i jedan Kravić, koji je digao kvalitet treninga svojim prisustvom i koji je bio dokaz da pratimo sve igrače. To jeste poruka svima – deco, nemećite se igrama, dajte da ja budem u problemu kada treba da sastavim spisak, jer je to već znak da smo uspeli.“

● Ako smo u Španiju stigli kao nepoznanica za mnoge, sada će nas već mnogo ozbiljnije shvatiti pa će biti teže?

„Niko nije ni u Španiji voleo da se sretne sa Srbijom. Nismo bili favoriti ali nas niko nije priželjkavao i meni je to dovoljno bilo da prenesem sigurnost na igrače o njihovom kvalitetu. To je značilo da nas se plaše. Sada imamo jednu drugu ulogu, dolazimo kao, Italijani to zovu certezza, sigurna stvar, dolazimo sa jednom izvensnom težinom. Na nama je da ne osetimo teret te teži-

Marina Maljković, selektorka reprezentacije Srbije, o rivalima na EP

Stari znanci na putu ka Riju

Letonija, Hrvatska, Velika Britanija i Rusija, baš tim redom, biće protivnici ženske reprezentacije Srbije u C grupi Evropskog prvenstva koje se igra od 11. do 18. juna 2015. u Mađarskoj i Rumuniji. U prvoj rundi takmičenja, naše najbolje košarkašice igrace u Sombathelju. Ukoliko budu među prve tri ekipe, takmičenje će nastaviti u drugoj fazi u Čeru.

Sve to je rezultat žreba koji je održan u Budimpešti. Utisak je da naše dame i nisu baš bile miljenice sreće. Kao četvrte na prošlom kontinentalnom šampionatu, bile su među nosiocima grupe. Ali, iz svih ostalih šešira izvukle su najjače ekipe.

Iz drugog šešira došla je Hrvatska – u konkurenciji Belorusije, Češke i Slovačke, kvalitetom nije najjača ekipa, ali poznato je šta znače utakmice Srbije i Hrvatske. Naš tim je sa „kockastima” igrao i na Šampionatu u Francuskoj i pobedio – 77:64. Hrvatska je takmičenje završila na 11. mestu. Posle učešća na Olimpijskim igrama 2012. nije otisla na Svetsko prvenstvo, već je morala u kvalifikacije za Evrobasket. Njih je završila kao najbolje plasirana.

Iz trećeg šešira dobili smo Letoniju. Starog znanca. Ekipu sa Baltika Srpskinje su pobedile na Šampionatu u Francuskoj (62:56). I to u utakmici koja je bila odlučujuća za naš tim. Od te utakmice sve je krenulo dobro za reprezentaciju Srbije.

Rusija je na prošlom prvenstvu Starog kontinenta doživela pravi debakl, ispala je odmah u prvoj rundi. Od stalnog učesnika velikih takmičenja, došla je u situaciju da igra kvalifikacije za EP. Zato je i bila u četvrtom šešиру i došla je u našu grupu. To nije ekipa koju bismo u konkurenciji Crne Gore, Švedske ili Italije izabrali. Ne bi niko. Posebno jer će svi u selekciji, i dalje,

te košarkaške velesile, učiniti sve kako bi popravili utisak. Jeste da su napravili smenu generacija, ali u kakvom god da sastavu izade na teren, Rusija je favorit protiv većine evropskih ekipa.

Iz petog šešira Srbija je izvukla još jednog starog znanca i velikog dužnika – Veliku Britaniju. Biće to prilika za naplatu dugova. Još su bolna sećanja na otvaranje EP u Francuskoj, kada je ekipa iz kolevke fudbala nanela poraz selekciji iz zemlje košarke – 68:76. Lekcija je naučena. Ovog puta neće biti opuštanja. Jer smo se na sopstvenoj koži uverili da „danasa zaista svi igraju košarku”.

O rezultatima žreba, u kome nam se kuglice i nisu baš poklopile, Marina Maljković, selektorka ženske reprezentacije, je rekla:

– Ne volim da komentarišem rezultate žreba. Nisam taj tip, jer to je viša sila. Ali, ako pričamo o tome da li smo imali sreće, baš i nismo. Ako napravimo dobar rezultat i prodemo do polufinala, tamo ćemo verovatno igrati sa Španijom. Ali, otom-potom.

Već nas u grupi očekuje težak posao. Osim Letonije i Veličke Britanije, igramo sa Rusijom i Hrvatskom.

Tri od četiri rivala iz grupe dobro poznajemo. Sa njima smo se već sastajali.

– Eto, ponavlja se. Zanimljiva koincidencija – dodala je Maljkovićeva. Svi još dobro pamtimo kako nam je Velička Britanija tada nanela bolan poraz, a kako smo se izvukli protiv Letonije i u tom meču obezbedili plasman u drugu rundu.

Kada je pre tri godine preuzela kormilo Srbije, Marina Maljković je kao konačni cilj postavila plasman na Olimpijske igre. Put do Rija vodi preko Sombathelja, Đera i Budimpešte. Direktni plasman na Igre izboriće šampion Evrope, dok će ekipe koje završe od drugog do šestog mesta igrati predolimpiski kvalifikacioni turnir.

– Sigurna sam da ćemo imati najbolje moguće pripreme, na dobrom smo putu da uskoro kompletiramo plan i program. I to je u ovom trenutku najvažnije. Devojke moraju da imaju sve uslove za najbolji mogući rad i da bismo nastavili da rastemo iz godine u godini i na svakom takmičenju pružimo sve bolje partie – zaključila je Maljkovićeva.

Predstojeće Evropsko prvenstvo igra se po novom sistemu takmičenja. Po prvi put na kontinentalnoj smotri učestvovaće 20 selekcija koje su podeljene u četiri grupe po pet.

U drugi krug plasiraće se tri najbolje selekcije iz svih grupa. Ukrštaju se A i B, odnosno C i D grupa. U drugu fazu koja se igra u Debrecinu i Đeru, prenose se bodovi iz medusobnih duela, a posle tri nova kola po četiri ekipe igraće četvrtfinale po klasičnom unakrsnom sistemu. Finalna runda igra se u Budimpešti.

B. Kostreš

A GRUPA (Temišvar)

- Francuska
- Češka
- Ukrajina
- Crna Gora
- Rumunija

B GRUPA (Oradea)

- Turska
- Belorusija
- Poljska
- Italija
- Grčka

C GRUPA (Sombathelj)

- Srbija
- Hrvatska
- Letonija
- Rusija
- V. Britanija

D GRUPA (Šopron)

- Španija
- Slovačka
- Litvanija
- Švedska
- Mađarska

Dr Branko Markoski: Predavanje sa BCB 2014

Korišćenje data mining i statistike u košarci

data mining u sportu doživljava nagli rast poslednjih godina i polako privlači pažnju najvećih sportskih udruženja. Među prvima koji su počeli da primenjuju prednosti data mininga bili su bejzbol tim Boston Red Sox i fudbalski klub AC Milan. Ljudi sa posebnim zaslugama za uvodenje data mininga u sport su Dean Oliver, koji je ovu metodologiju uveo u košarku, i Bill James, koji je to isto uradio u bejzbolu.

Predviđanja u sportu donose mnoga unapređenja u pogledu statističke obrade učinaka pojedinaca i timova, ali isto tako izbora i razvoja samih igrača. Osnovni modeli koji se koriste za predviđanja u ovim operacijama su bazirani na regresivnim modelima, stablima odlučivanja, pojedini specifičnim funkcijama i neuronskim mrežama. Po dosadašnjem iskustvu u istraživanjima ovog tipa najbolje rezultate davale su kombinacije dva ili tri modela u zavisnosti od raznovrsnosti podataka kao i prirode njihove promene. Sportski događaji su razvojem tehnologije postali dostupni u digitalnoj formi u okviru multimedijalnih baza podataka. Korišćenjem velikog broja alata koji su prethodno razvijeni za potrebe pretrage teksta, pretraga video i multimedijalnog sadržaja postaje sve češća u sportu. Automatizovane metode pregleda utakmica se koriste za parsiranje video-sadržaja i njegovo prevođenje u formu koja se može pretraživati (Schumaker, Soliman and Chen, 2010). Tradicionalna sportska statistika je brzo postala nedovoljna u poređenju sa prednostima koje je donela multimedijalna tehnologija. U poslednjih nekoliko godina upotreba video-snimaka, u svrhu beleženja i izdvajanja određenih događaja radi naknadne analize, postala je uobičajena. Na primer, igrači bejzbola u američkoj profesionalnoj ligi posećuju timsku multimedijalnu sobu i proučavaju načine

na koje bacač upućuje loptu, kako bi se pripremili pre utakmice ili da bi ispravili igru tokom same utakmice (Lewis, 2003). Vodeća kompanija u analizi video-materijala sa bejzbol utakmica je Advanced Media. Ona obrađuje digitalni sadržaj Prve bejzbol lige (MLB Major League Baseball), što uključuje uživo prenošenje mečeva gledaocima i web-bazirani MLB Game

Day alat koji omogućava praćenje osnovnih informacija o utakmica-ma. Košarkaši koriste sličan servis za analizu snimaka, koji pronalazi određene tipove šuteva ili lokacije sa kojih se šutevi izvode (Chang, Tien and Wu, 2009). Pre nego što je ova tehnologija postala dostupna, timovi su obično morali da čekaju nekoliko dana da dobiju materijal sa utakmice, a zatim da ga parsiraju prema sopstvenim potrebama. Zahvaljujući ovoj tehnologiji, snimci su gotovo momen-talno dostupni igračima, trenerima i skautima. Širenjem primene istraživanja podataka u domenu

sporta, rasla je i potrebu za ekspertima i istraživačima. To je dovelo do formiranja niza organizacija koje se bave ovim problemom, kao što su:

- **SABR** (The Society for American Baseball Research),
- **APBR** (Association for Professional Basketball Research),
- **PFRA** (Professional Football Researchers Association),
- **IACSS** (The International Association on Computer Science in Sport) i
- **ASI** (The International Association for Sports Information).

Dok je upotreba statistike u procesu donošenja odluka svakako napredak u odnosu na donošenje odluka na osnovu instinkta, statistika može odvesti odluke u pogrešnom smjeru ako se ne poznaje osno-

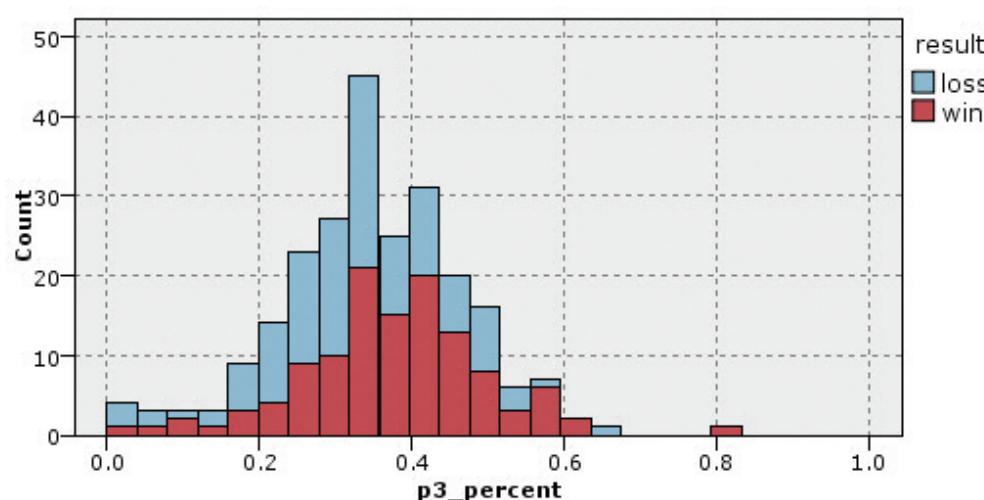

va problema. Ova tendencija statistike može doći kao posledica nepreciznih merenja performansi ili kao posledica prevelikog isticanja odredene karakteristike od strane sportske zajednice (Fielitz i Scott 2003). Kao dokaz ovome možemo iskoristiti činjeniku da određeni igrač može imati izuzetnu individualnu statistiku ali da ipak ima mali uticaj na tim u celini. Sportska statistika pati od nepreciznosti jer statistička metrika ne meri u potpunosti uticaj svih igrača. Npr. skok u odbrani predstavlja broj koliko je puta igrač u odbrani uhvatio loptu nakon neuspešnog šuta protivničkih igrača. U cilju da se zabeleži skok u odbrani, ostali igrači iz tima moraju blokirati protivničke igrače, što ih čini podjednako važnim u toj akciji. Uzimajući u obzir način na koji se mere skokovi, samo je igrač koji je uhvatio loptu zabeležen u statistici i nagrađen defanzivnim skokom. Skupljujući podatke o protivniku oni će proći kroz tri filtera i dobiti željenu boju i jasnoću prilikom analiziranja, selektiranja, prezentiranja i uvežbavanja plana igre protiv protivnika koga izvidamo. Sve što se radi na treningu treba da bude ugrađeno u celinu plana igre i u svrse same igre. Isto tako treba i sistem izvidanja ugraditi u zahteve igre, on mora da ima visoku organizaciju. Takođe u skautiranje moramo uzeti u obzir individualne karakteristike i navike igrača iz baze podataka o prošlogodišnjoj sezoni.

Treba istaći da u toku same utakmice svaka ekipa ima statističku ekipo koja u toku same utakmice obrađuje podatke i daje trenerima putem štampanih materija informacije kako bi oni mogli da u toku same utakmice kvalitetno odreaguju i donesu pravu informaciju, kao i da pripreme informacije koju su značajne za sledeću utakmicu iliti sledećeg protivnika. Zbog količine i složenosti podataka, košarka je izuzetno brza i dinamična igra koja predstavlja pogodnu disciplinu za primenu tehnika data mininga i to posebno neuronskih mreža koje omogućavaju da se iz podataka izvuku zaključci i znanje. Imajući to u vidu mi ćemo opet obratiti više ili manje pažnje na neke segmente igre protivnika, čime smanjujemo broj informacija i time omogućavamo da svi igrači tima imaju jasnu i istu ideju kako treba igrati tu utakmicu. Što manje nesporazuma u igri veća je snaga timske igre. Ne želimo da od nekoliko informacija koje damo svakom igraču odaberu dve po svojoj volji. Želimo da igrači

odaberu i sprovedu iste dve informacije, pa makar one imaju sekundarni značaj za igru protivnika. Zato nije loše da u toku pripremnog perioda testirate vaš tim i vidite kako vaš tim prima informacije. Na grafiku je prikazan primer odnosa pobjeda i poraza kao i šuteva za tri poena u toku jedne sezone ekipe.

Na grafiku broj 1 je prikazan odnos šuteva za tri poena. Plava boja na histogramu predstavlja broj poraza koje su timovi iz posmatranih takmičenja ostvarili. Crvena boja na histogramu predstavlja broj pobjeda koje su timovi iz posmatranih takmičenja ostvarili. Sa histograma se vidi da je broj pobjeda veći

Grafik 1

kada je procenat šuta za 3 poena preko 38 %. Sa posmatranog histograma kada ekipa ima procenat šuta oko 80%, ostavlja sve pobjede. Takođe ekipa koja ima procenta za 3 poena veći od 59% ređe gubi utakmicu. Procenat šuta od 30 do 59% manje utiče na konačan ishod utakmice jer je broj pobjeda i poraza u tim situacijama približno isti. Kada je procenat šuta za 3 poena ispod 30%, ekipa mnogo češće gubi utakmicu. Iz ovoga se može zaključiti da procenat za 3 poena značajno utiče na ishod utakmice.

Dobra priprema za utakmicu donosi prevagu između prosečnosti i vrhunskih rezultata. Izviđanje protivnika je važan i neizostavan element te pripreme. Elementi izviđanja (uobičajeni naziv „scouting“) su ne samo igrači pojedinih ekipa i timska igra, već i treneri kod kojih se zapaža konstantnost pristupa igri (trener-ska filozofija). Koristeći tehniku data mininga koja nam omogućava da značajne individualne kvalitete igrača i njihove navike, kako u odbrani tako i u napadu, lako predviđamo gde će se pojaviti prednost odnosno problemi u individualnim situacijama napada ili odbrane. Imajući to u vidu mi ćemo opet obratiti više ili manje pažnje na neke segmente igre protivnika, čime smanjujemo broj informacija i time omogućavamo da svi igrači tima imaju jasnu i istu ideju kako treba igrati tu utakmicu. Što manje nesporazuma u igri veća je snaga timske igre.

Partizan ipak posustao

Viši nivo igrice

partizan je porazom od Hapoela, na domaćem terenu, izgubio sve šanse za dalji plasman u Evrokup takmičenju. Za navijače Partizana i iskrene ljubitelje košarke, bez obzira na klupsku pripadnost, pomenuta činjenica doživljena je kao veliki gubitak. Međutim, da li je još jedan uspeh, na koje nas je Partizan navikao, bio moguć, ili ovu deonicu Evrokupa treba prihvatići kao realnost, pitanje je za mnoge. Vratimo se u ne tako daleku prošlost, bez obzira što je put do stvaranja igrača, tima i uspeha – dug i mukotran.

Bogdan Bogdanović je poslednji meč za Partizan odigrao kao 21-godišnjak. Leo Vesterman i Davis Bertans takođe, dok je Žofri Lovernj sa 22 godine podigao trofej namenjen šampionu Srbije. I onda su otišli, svako svojim putem, a svi zajedno daleko od kluba u kojem su stvorili ime.

Ne pripada nam krov Evrope

Nedavno je Duško Vujošević dao intervju za hrvatske medije. Na pitanje li će ovi prostori ponovo doživeti da jedan klub osvoji krov Evrope, čovek koji je 2010. godine odveo Partizan na fajnal-for Evrolige i kojeg je delila jedna lopta od finala protiv Barselone, odgovorio je realno:

– Nećemo. Zato što su se ovi prostori promenili. Oni to više ne zaslужuju. Njima to više ne pripada.

Da li je to uzrast kada bi talentovani igrači trebalo da napuste sredinu koja ih je dovela do visina, pitanje je koje nije potrebno ni postavljati. Ali, sa tom istinom se decenijama bore u Humskoj ulici, Palati sportova, Pioniru ili gde god teško i predano radili ljudi koji vode najtrofejniji srpski klub.

U eri Duška Vujoševića, počeloj 2001. godine kada se, tada mladi stručnjak, vratio u njegov Partizan, gomila dečaka je prevremeno napustila klub. Nenad Krstić je imao 20 godina kada je odleteo u Nju Džersi, Kosta Perović 22 kada ga je pokupio Golden Stejt, isto koliko i Nikola Peković kada je kao najjači centar Evrolige otišao u Panatinaikos, odnosno Novica Veličkovića u trenutku kada je kao zvezda u usponu Evrolige potpisao za Real. Jan Veseli je kao 21-godiš-

njak otišao u Vašington, dok je Vladimir Lučić sa 23 odlepršao u Valensiju.

Šta bi bilo da su se u crno-belom dresu poklopila barem većina ovih asova? O tome sa setom mogu samo da maštaju navijači. Duško Vujošević je već odavno svestan da njegova fabrika talenata proizvodi dominaciju Partizana u Srbiji, a potom radi za moćnije klubove evropske i svetske košarke. Ali, on ne oduštaje.

– Ponovo nas čeka Sizifov posao – najavio je sezonu 2014/2015. najtrofejniji trener u istoriji Partizana – Ispočetka guramo kamen. Ali, ja volim taj kamen.

Proslavljeni strateg se odmah po završetku prošle sezone, u kojoj je njegov tim i 13. uzastopni put postao šampion države uprkos prognozama na početku sezone, osvrnuo na probleme koji udaraju klub.

– Sa Partizanom se dešava upravo ono na šta sam upozoravao, preti opasnost da se ozbiljna institucija prepoznata u svetu svede na efemernu pojavu. Upozoravao sam da su igrači neplaćeni, a svako ko radi

posao mora da bude plaćen. Ako ti nisi fer, ne možeš da očekuješ to ni od nekog drugog. Upozoravao sam da se ne dopusti da ozbiljan projekat koji je proizvodio igrače, igru i rezultate, bude izložen ogromnoj opasnosti. Igrači nisu plaćeni, a ljubav i zanos sa kojima oni igraju imaju granice. Zaista sam više nego iznenaden kada se bilo ko iznenaduje što ono što je pričano svake nedelje doživi potvrdu tokom leta.

Zbog neisplaćenih obaveza svi igrači Partizana odavno su slobodni da odu. Niko nije iskoristio tu opciju (osim Davisa Bertansa, ali ni on nije tražio da mu se isplate dugovanja). Privrženost klubu je nešto što crno-belima omogućava da novu sezonu počnu pobedom u Solnoku sa timom čija je prosečna starost neverovatnih 19 godina i 11 meseci!?

– Velikom borbenošću i posvećenošću timu. Jedinstvom i kohezijom uprkos okolnostima – opisao je na početku sezone Vujošević pobedu svojih tinejdžera. – Ekipa je komotno mogla da ode u Mađarsku i izgubi, ali je taj mladi sastav otisao bez alibi priče. Mogli smo i da dobijemo i da izgubimo, a ekipa je mogla da ima opravdanje za poraz. Pokazali su da su ljudi, borili su se 40 minuta za svaku loptu i to je stvarno za primer. Nadam se da je i uvod u nešto što će najčešće biti na tom nivou.

Nivo borbenosti i posvećenosti klubu je ostao netaknut, ali je početak sezone bio jedan od najtežih za klub slavne tradicije. Porazi i nekompletnost uticali su na sve osim na rad na treninzigama. Kada su rezultati polako počeli da dolaze i forma da se podiže, Vujošević je još jednom pohvalio tim koji vodi.

– Teško je sprečiti da se efekti nedovognog i malog plaćanja ne prenesu na teren. Za sada, pre svega jer su u pitanju mladi momci kojima pare nisu u prvom planu, uspevamo da funkcionišemo kao da tih problema nema. Ali, oni su zaista veliki. Samo se nadam da

Važnost duha tima

Tokom letnjih dana, kada su nosioci igre jedan po jedan odlazili iz kluba, Duško Vujošević je poručio – „Dragana Milosavljevića moramo da zadržimo!“ Koliko klubu i treneru može da znači jedan igrač. Ne zato što je povređeni kapiten virtuoza sa loptom, već zato što drži ekipu na okupu. Sada se vratio.

– S obzirom da je on stub Partizana, klub mora da pronađe način da Dragan rehabilitaciju i ono što dolazi nakon nje obavi ovde. Njegova povreda je već bila teško nadoknadiva prošle godine.

Eventualni odlazak iz Partizana bio bi nedostojan i ogroman gubitak. Ne samo jednog imena, već čoveka koji je duh tima. I prošle sezone je bio izuzetno važan, jedan od glavnih zagovornika kada su pojedinci imali dilemu da li da se nastavi finale sa Zvezdom. On je pošten, automatski i pametan, a to nam je neophodno da bismo nastavili dalje – govorio je tada Duško Vujošević.

Sada, kada se „duh tima“ vratio na parket, trener je dodao:

– On nije samo kapiten pro forme. On ima moralnu čistoću i čvrstinu.

će ekipa nastaviti ovako da se ponaša u odnosu na te probleme.

Posao Duška Vujoševića iz dana u dan postaje sve kompleksniji. Igrači se povređuju (Murić), ekipa pojačava (Mačvan, Pavlović, Milosavljević), a crno-beli biseri (Marinković, Milutinov, Andrić) sve više demonstriraju talenat i napredak. Prosečna starost sastava na koji Vujošević računa oduševljavaju košarkašku publiku. Ali, ni najmanje ne stvaraju alibi crno-belima. Od njih se uvek očekuju pobeđe, koliko god rivali bili kompletniji. Od Partizana se očekuje povratak u Evroligu.

– Crvena zvezda je favorit. Tu je i Cedevita, a u krugu favorita je i Budućnost, koja je složila odličnu ekipu. Ali, upozoravam vas, ne otpisujte Partizan. U Partizanu znamo kojim putem idemo. Ove godine taj put je jako strm i težak, ali znamo put – poručio je Duško Vujošević. – Možda su problemi opsežniji i komplikovaniji ove godine nego svih prethodnih. Moramo da shvatimo da je to viši nivo igrice i da moramo da rešavamo težak problem.

Kako sada deluje, Partizan pokušava da ga reši.

M. Nešović

Zoran Lukić: Predavanje sa BCB 2014

Pick and roll odbrana sa preuzimanjem, rotacijom i udvajanjem

Zoran Lukić je 2012. godine proglašen za trenera godine u Rusiji. Dokaz izuzetno kvalitetnog rada je prethodna sezona kada je sa ekipom Nižnjeg sa daleko manjim budžetom u odnosu na ostale ruske klubove zabeležio fantastične rezultate: polufinale Evrokupa i finale regionalne VTB lige sa kojim je obezedio učešće u Evroligi. Nakon 6 godina provedenih u Rusiji u narednoj sezoni 2014/2015. predvodиće turski Banvit.

Na trenerskoj klinici ove godine trener Zoran Lukić održao je veoma interesantno predavanje na temu odbrane od pick & roll-a. Jedan od ključnih razloga za izuzetne rezultate koje je njegova ekipa postigla u prethodnim sezonomama je upravo način igre u odbrani. U opširnom uvodnom delu predstavio je sve karakteristike svojih igrača i naveo primere utakmica na kojima je pobednik direktno odlučen jer se protivničke ekipe nisu snasile protiv njegovog sistema. U glavnom delu predavanja predstavio je sve principe u odbrani i izdvojio nekoliko situacionih vežbi koje je koristio za usavršavanje tih principa.

„Preuzimanje kao sistem odbrane od pick & roll-a je prilično atipičan sistem odbrane za ekipe u Rusiji. Usled povreda i problema sa rotacijom igrača, pre nekoliko sezona bili smo prinudeni da se opredelimo za ovaj sistem odbrane od pick & roll-a. U početku je

najveći razlog za ovu odluku bio da kompenzujemo nedostatke u našoj ekipi. Kroz sezonu se pokazao kao vrlo uspešan i uz ogroman rad i upornost uspeli smo da dovedemo naš sistem odbrane na izuzetno visok nivo.

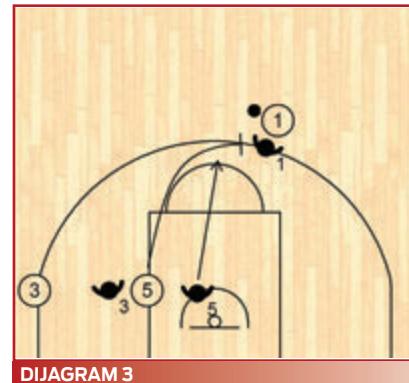
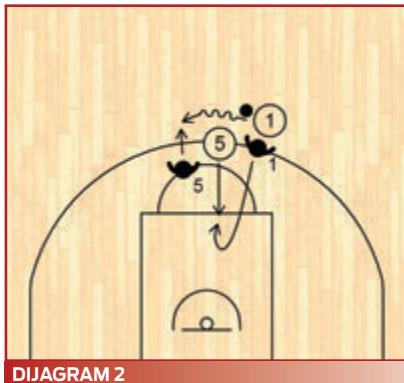
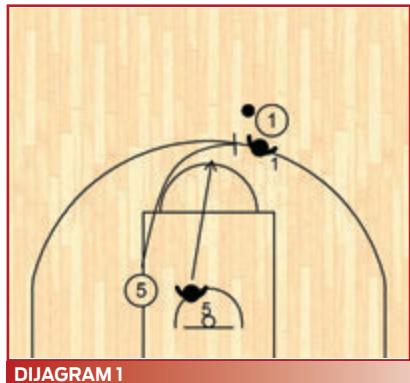
Koliko god ova odbrana izgledala jednostavno, nema mnogo timova koji mogu kvalitetno da vas kažnjavaju. U ekipi smo imali visoke igrače sposobne da pariraju protivničkim bekovima, kao i igrače na spoljnim pozicijama koji su u kontakt igri mogli da se suprotstave protivničkim centrima. Jedan od najboljih primera je kontrola defanzivnog skoka nakon preuzimanja gde su spoljni igrači na pozicijama 2 i 3, Dijon Thompson sa 8,2 skokom i Vadim Panin sa 5,1 skokom po utakmici bili ukupno peti i deseti skakači Evrokupa.

Vrlo je važno kako i šta branimo u zavisnosti od kvaliteta protivničkih igrača. Pripremu utakmica i korekcije u našem sistemu odbrane baziramo na kvalitetnom skoutingu. Faze napada u kojima smo pravili određene korekcije su

- 1) Tranzicioni pick & roll
- 2) Pozicioni pick & roll
- 3) Pick & roll u poslednjih 8-10 sekundi napada

Nastojali smo da protivnika uvedemo u pick & roll igru i nateramo ih da se prilagođavaju našem ritmu.

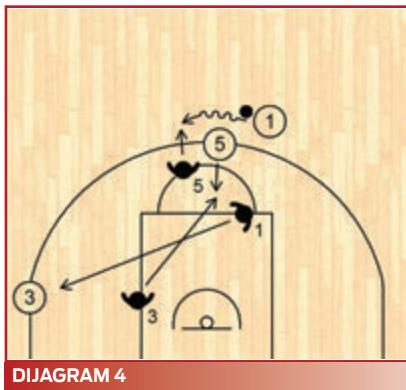
Imali smo tri varijante u odbrani od pick & roll-a:

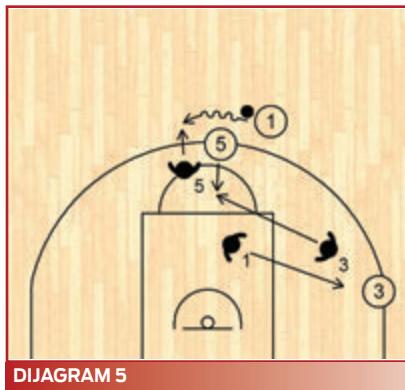
DIJAGRAM 1

DIJAGRAM 2

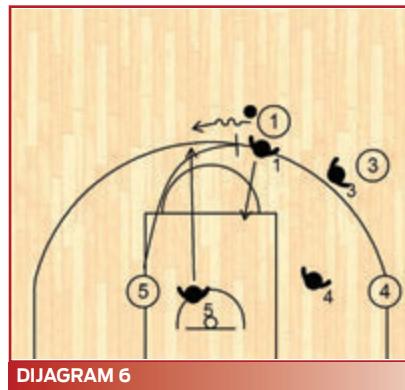
DIJAGRAM 3

DIJAGRAM 4

DIJAGRAM 5

DIJAGRAM 6

- 1) Preuzimanje
- 2) Preuzimanje i ulazak u rotaciju sa smanjivanjem missmatch-a
- 3) Preuzimanje i udvajanje sa strane pomoći (uglavnom sa visokom trojkom)

Principi u odbrani za visoke igrače

Principi se razlikuju u zavisnosti od kvaliteta beka kog branimo.

Ukoliko je bek dobar napadač i može da iskreira sebi poziciju za šut, zahtevamo da se brani na daljini ruke i obavezno sa podignutom rukom. Ukoliko krene u igru 1:1, pravilo je da mu se ne dozvoli pravolinijski prodor.

Ako je bek bez kvalitetnog šuta, princip je da se visoki igrač odmakne na rastojanje od 2m i fintira izlazak samim tim provocirajući šut. Često naglašavamo ovaj princip u tranzicionom pick & roll-u gde povlačimo visokog igrača i želimo da istrpimo brž šut iz tranzicije.

Principi u odbrani za bekove

Podrazumeva se dobra komunikacija u odbrani gde bek treba da dobije pravovremenu informaciju kako bi se pripremio da ide ispod blokade (Dijagram 2) i bude spreman za preuzimanje. Vrlo je važno da ne kasni jer je prvi zadatak čvrst kontakt sa visokim igračem kako bi ga zadržao što dalje od koša, odnosno dobre pozicije za prijem lopte na niskom postu.

Visoki ne sme da uđe u sredinu reketa i princip je da ga dobrim kontaktom izguramo ka drugom skakačkom mestu.

Ako napad želi da kazni preuzimanje na niskom postu, zadaci beka su da ne dozvoli ulazak u reket i uvek bude iza visokog igrača dok je iznad drugog skakačkog mesta. Ukoliko se visoki spusti u reket, bek mora da uđe ispred i agresivnim izguravanjem ga pomera ka čeonoj liniji.

Zahtevamo i da bekovi budu koncentrisani i da uvek kontrolisu bonus. U prijemu lopte u reketu uvek pravimo foul ako naša ekipa nije u bonusu.

Preuzimanje i rotacija sa strane pomoći

Nakon preuzimanja igrača X5 posle pick & roll-a, X1 i X3 rotiraju. Igrač X3 sa strane pomoći preuzima 5 i odmah ulazi u kontakt da bi po principima kontrolisao poziciju 5 i izgurao ga ka drugom skakačkom mestu, dok X1 ide u close out na igrača 3 (Dijagram 4).

Rotacijom pokušavamo da smanjimo missmatch i to najčešće radimo sa visokim dvojkama i trojkama.

Nakon preuzimanja X5 ima zadatku da izvrši jak pritisak na lopti i zatvori lagan prenos strane napada.

Preuzimanje i rotacija sa strane lopte

Po istim principima radili smo i rotacije sa strane akcije. U trenutku preuzimanja X5 posle pick & roll-a, X1 i X3 rotiraju (Dijagram 5).

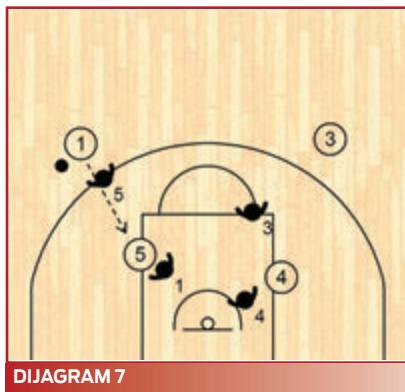
Preuzimanje i udvajanje na niskom postu

U situacijama kada protivnička ekipa posle preuzimanja želi da iskoristi missmatch na niskom postu (Dijagram 7), a mi smo u bonusu, i ne želimo da nam bekovи prave faulove, koristimo udvajanje.

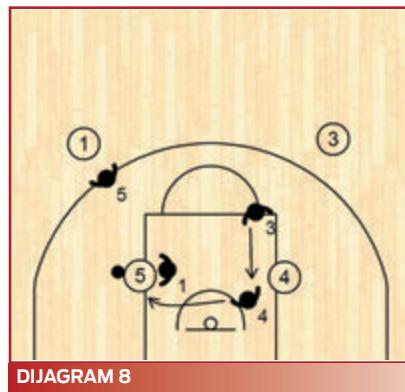
U momentu driblinga 5, bek X1 se postavlja tako da zatvori sredinu i bližom rukom napada loptu. X4 udvaja sa čeone linije (Dijagram 8).

Važan detalj je da bek X1 nikako ne dozvoli visokom igraču 5 da se ponovo okreće ka sredini.

Priredio: **Mane Trbojević**,
operativni košarkaški trener

DIJAGRAM 7

DIJAGRAM 8

Ron Newton i Derek Fulwiler
(Nathan Hale High School)

„Veliki/mali” – vežba za poboljšanje igre u tranziciji

Nathan Hale srednjoj školi postavili smo sebi cilj da postignemo bar 40% poena (od ukupno postignutih) iz našeg primarnog i sekundarnog kontranapada. Da bismo ostvarili ovaj cilj

dva do tri puta nedeljno radimo ovu vežbu sa našim igračima u različitim situacijama za realizaciju sa kojima se mogu sresti i u samoj igri. Vežbu zovemo „Veliki / mali”.

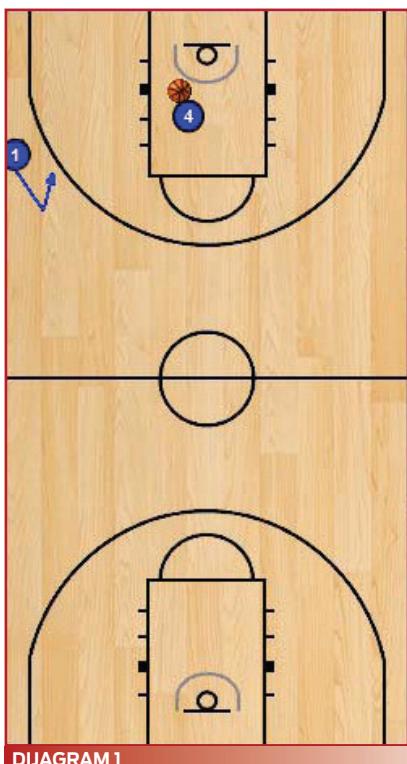
Ova vežba simulira prilike za realizaciju i postizanje poena i dolazak u pozicije da se ostvare šutevi sa visokim procentom efikasnosti, ali u isto vreme i daje priliku da se vežbaju i najosnovnije stvari kao što su rad nogu, dodavanje, pivotiranje, šutiranje i dribbling – i sve

to da se radi u stvarnoj situacionoj brzini (kao i prilikom same utakmice). Ova vežba služi i kao odlična vežba za samo poboljšanje i održavanje fizičke kondicije igrača, gde igrači uživaju jer rade košarkaške elemente, što je u svakom slučaju bolje i zanimljivije za njih same nego li trčanje „suvih” sprinteva.

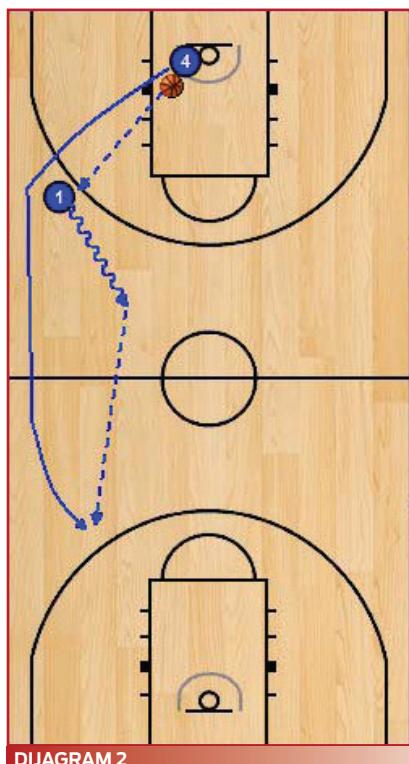
Pored nastavaka koje imamo prilikom same realizacije i na kojima radimo svakom prilikom izvođenja ove vežbe, takođe vežbamo i nekoliko načina ulazaka u postavljene napade koje igramo. Uopšte, imamo osećaj da je ova vežba odlična u pripremi naših igrača da poentiraju protiv bilo kakve odbrane sa kojom mogu da se susretnu u tranzisionim situacijama.

Osnovni raspored igrača: Ovo je vežba koja se radi na celom terenu. Počinjemo sa jednim igračem koji je postavljen na liniji slobodnih bacanja na levoj strani terena i polovinom svojih saigrača koji su u koloni iza njega. Zatim drugu polovicu tima stavimo iza bočne linije paralelno sa „ekipom“ koja стоји iza linije slobodnih bacanja. Uglavnom počinjemo sa centrima i ostalim višim igračima koji su u liniji i ispod koša, a spoljne igrače postavljamo iza bočne linije. (Dijagram 1)

Šta želimo da naučimo igrače – osnove: Skakač: Igrače koji hvataju loptu (idu na skok) želimo da naučimo da hvataju loptu u najvišoj tački ispred svojih glava. Kako doskoči na tlo, gledaju preko svog spoljnog ramena, prave okret za 90 stepeni (četvrtinu kruga). Lopta bi trebalo da se doda igraču koji prima prvi pas dodavanjem sa glave. (U igri, ako prvi pas nije momentalno moguć

DIJAGRAM 1

DIJAGRAM 2

prilikom doskoka pri hvatanju lopte, učimo igrače da zaštite loptu svojim laktovima dok pivotiraju i traže moguće dodavanje)

Prvi pas i otvaranje kontranapada:

Igrači koji čekaju prijem prvog pasa okrenuti su ledima prema bočnoj liniji. Da bi primili prvi pas prvo treba da naprave korak od igrača koji hvata loptu a zatim da se vrate po pravoj liniji i prime dodavanje. Igrač koji primi prvi pas mora da doskoči i zaustavi se sa obe stopala na tlu, ostvari pregled terena i zatim da krene napred sa driblingom. (Dijagram 2)

Vežba: Igrač koji ide na skok ima loptu u rukama i baca je na tablu kako bi je uhvatio u najvišoj tački, i zatim je dodao pre nego što istrči na poziciju krila na suprotnu stranu terena. Kako on trči po krilu, njegov partner dovodi loptu u sredinu terena što je brže moguće, gledajući da doda loptu skakaču pre nego što skakač uđe unutar linije za tri poena. (Dijagram 3)

Kada skakač primi pas, radi jednu od kretnji kojom treba da završi i poentira, o čemu ćemo uskoro govoriti. Nakon što postigne koš igrači menjaju pozicije – spoljni igrač ubacuje loptu u igru i dodaje je skakaču (ali pre toga je bacajući prvo na tablu i grabeći skok) koji je potom driblingom dovodi na suprotnu stranu terena što je dalje moguće pre nego što je doda. (Dijagram 4)

Obratite pažnju na to da svaki put kada igrač treba da se zaustavi, da mora da napravi naskok iz jednog kontakta. Takođe je važno da igrač koji trči po krilu da trči široko prilikom prelaska polovine terena. Kako pređe polovinu terena, trebalo bi da dodirne bočnu liniju i da potom pogleda igrača sa loptom za dodavanje, pazeći da pod dobrim uglom promeni pravac i krene prema košu.

Ono što sledi su neke od varijanti koje radimo:
Otvarenje kontranapada (prvi pas) i direktno polaganje: Po prijemu prvog pasa igrač koji je primio loptu sa što manje driblinga ide ka suprotnom košu. Akcenat je stavljen na jakom i brzom prenosu lopte i snažnoj završnici na koš. Igrač koji prati (trejler) prati

da eventualno ubaci loptu iz odbojke u koš u slučaju promašaja, pre nego što sam dode u pouicju uđa primi prvi pas. Igrač koji je završio prvi put sada daje prvi pas i kretnja se nastavlja na suprotnu stranu (sa promenjenim pozicijama igrača).

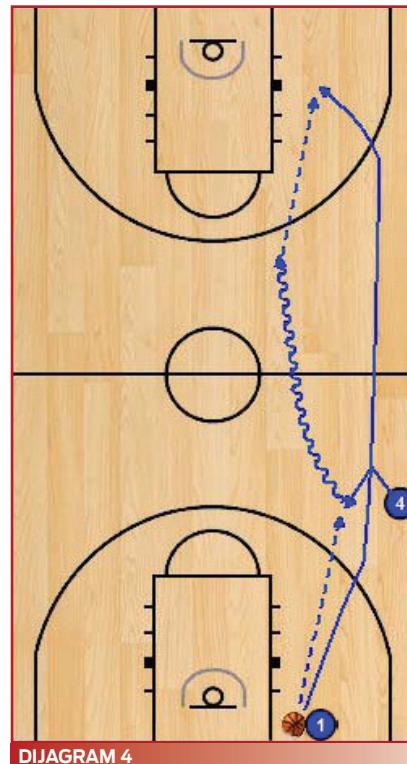
Dva driblinga i visoko. Nakon prijema prvog pasa igrač dribbla snažno u sredinu dok

igrač sa posta trči duž bočne linije. Nakon dva dribblinga igrač sa loptom dodaje loptu igraču koji je trčao uz bočnu liniju koji završava polaganjem na koš. Još jedna varijanta se može raditi, a to je da se igrač nakon prijema lopte i kretnje ka košu sa loptom zaustavi i šutne nakon naskoka.

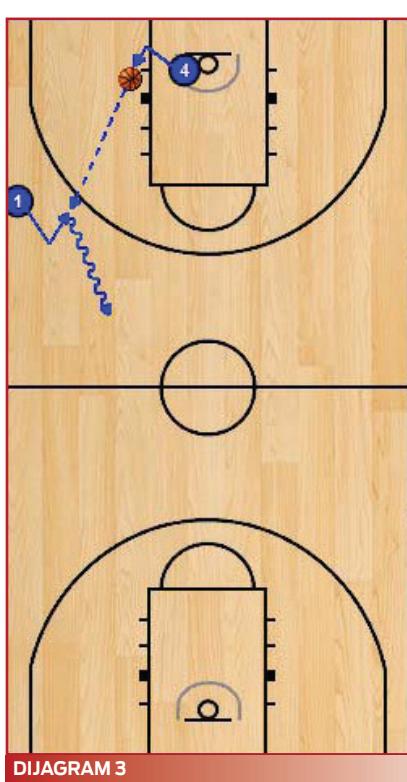
Bočni dribbling na liniji za 3 poena i prodror. Nakon prijema lopte od beka, visoki igrač drži svoj dribbling dok se bočno kreće duž linije za 3 poena prema bočnoj liniji. Nakon dva ili tri bočna koraka eksplozivno kreće iz ove bočne kretnje i napada koš završavajući polaganjem. (Dijagram 5)

Napasti „lakat” (prodror, skok šut i dodavanje na suprotnu stranu). Nakon prijema lopte na krilnoj poziciji, visoki igrač pravi zaustavljanje u jednom kontaktu, prebacuje loptu na suprotni kuk i agresivno dribblingom napada poziciju bližeg „lakta” (mesto gde se linija slobodnog bacanja seče sa linijom reketa). Igrač može završiti poluhorogom, može da se zaustavi i da šutne skok šut sa pozicije laka ili može da doda na suprotnu stranu spoljnom igraču koji je promenio svoju poziciju i spreman je za skok šut. (Nakon što je doda loptu spoljni igrač utrčava unutra i izlazi zatim spolja kao da je koristio „flare” blokadu. Obe ruke su mu podignute gore i spremne za prijem lopte a noge su ukopane i u potpunosti je spreman za šut po prijemu lopte.) (Dijagram 6)

Povratni pas dodavaču. Nakon što je igrač sa loptom dodao loptu igraču koji je na krilnoj poziciji, on se demarkira od lopte pre nego što napravi „flash” utrčavanje ka lopti (ka mestu odakle je i krenuo da se demarkira). Najidealnije bi bilo da može da primi loptu i da šutira sa pozicije „lakta”.

DIJAGRAM 4

DIJAGRAM 3

Plitko. Ovo je jedan od ulazaka u organizovani napad koji igramo sa timom. Igrač sa loptom inicira otvaranje vičući „Plitko” i driblajući ka poziciji krila. Igrač na krilnoj poziciji pravi plitko utrčavanje do vrha kapice gledajući da popuni poziciju sa koje je igrač sa loptom krenuo. Nakon što je krilna pozicija očišćena spoljni igrač sa loptom će napasti koš bilo prodom bilo naskokom i šutem. (Dijagram 7)

Blokada i rol. Igrač sa krila se pomera na vrh kapiće dajući signal (podignuta stisnuta pesnica) kako bi pokazao da će on biti taj koji postavlja blokadu. Dok postavlja blokadu, jedno stopalo mu se nalazi unutar linije za 3 poena a drugo van nje, trudeći se da bude licem u lice sa spolnjim igračem sa loptom. Igrač sa loptom fintira da ide od blokade a zatim eksplozivno menja pravac, driblajući snažno pored spoljnog rame na igrača koji je došao sa krila i postavio blokadu. Krilni igrač završava akciju ili roлом ka košu za polaganje, ili se postavljajući za skok šut spolja.

Evropski. Ovo je još jedna od uvodnih kretnji u postavljeni napad. Igrač sa loptom dribla ka krilnom igraču (sa unutrašnje strane) dok sam krilni igrač ide sa gornje strane kako bi primio uručenje. Nakon što primi loptu, igrač koji je došao sa krila sada može da napravi skok šut ili da napadne sam koš prodom. (Dijagram 8)

Dodati loptu trejleru (kontranapad po bočnoj liniji). Nakon što primi prvi pas, igrač sa loptom dribla duž bočne linije ka korneru ka suprotnoj strani terena. Igrač koji je uhvatio loptu skokom postaje sada trejler i gleda da primi dodavanje dok trči kroz sredinu na polaganje. Skakač (trejler) treba da se koncentriše na

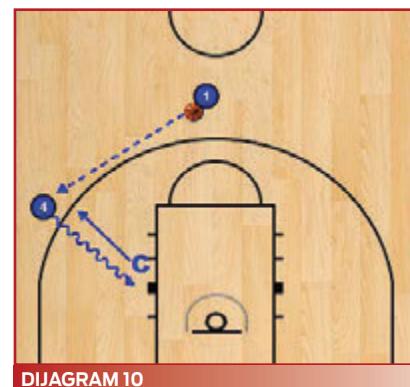
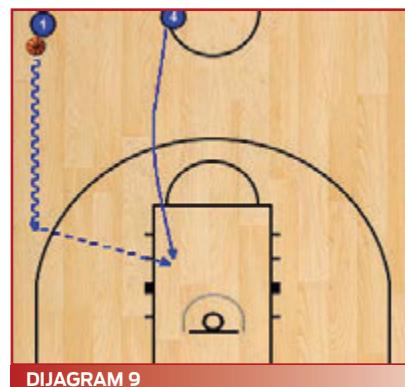
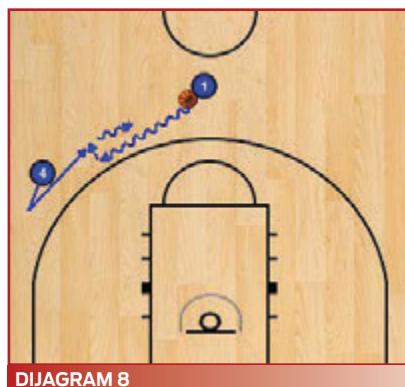
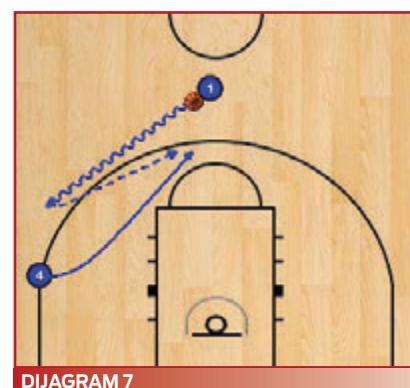
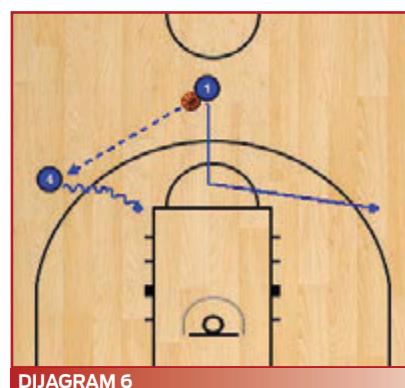
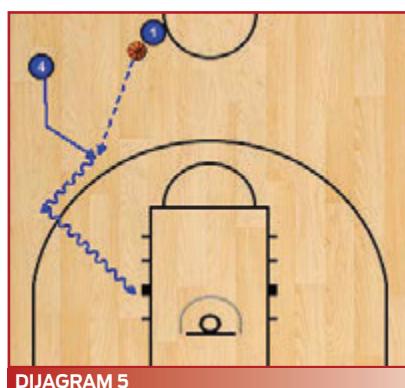
tajming prilikom utrčavanja tako da bude van linije za 3 poena u trenutku kada se igrač sa loptom zaustavi u korneru. (Dijagram 9) Još jedna mogućnost postoji a to je da se trejler zaustavi i šutne za tri poena umesto da napravi utrčavanje ka košu.

Finta šuta i prođor. Nakon što primi loptu od spoljnog igrača sa loptom, igrač na krilnoj poziciji pravi fintu šuta protiv čuvara koji je izašao na njega i zatim napada koš prodom i polaganjem. Ova varijanta zahteva trenera ili pomoćnika na obe strane terena. Važno je za napadače da čitaju položaj nogu i stopala odbrambenih igrača prilikom prilaska napadaču da bi shodno tome mogli da napadnu. Na primer, ako odbrambeni igrač izlazi i zatvara sa gornje strane u odnosu na napadača, onda će napadač krenuti u prođor i napasti koš po čeonoj liniji. (Dijagram 10)

Zaključak: Dok su varijante koje su prikazane one koje najčešće radimo većinu vremena sa timom, ponekad smo u prilici i moramo da kreiramo i nove situacije kako bismo mogli da odgovorimo situacijama koje vidimo u igri ili na snimku utakmice. Na primer, ako mislimo da je protivnik protiv koga igramo ranjiv na utrčavanja iza leđa i dupli pas, onda ćemo trenirati i raditi na tim opcijama tokom pripreme za tog protivnika.

Takođe smo otkrili da ovu vežbu igrači zaista sprovođe sa uživanjem, razumevanjem da trud koji ulažu u ovu vežbu zaista se ispolju u utakmicama jer uspevamo da postignemo zadati cilj od 40% postignutih poena iz tranzicije.

Priredili: Goran Vojkić – viši košarkaški trener
Marko Mrđen – viši košarkaški trener

Prof. dr Nenad Trunić

Koncept planiranja i prikaz funkcionalnog treninga play-makera u savremenoj košarci

FIBA Europe Coaching Certificate, Konya, Turkey – 01th August 2014

današnja košarka je, specijalno na poziciji play-makera, igra konstantnih promena. Treneri moraju da razumeju potrebe i zahteve za igru igrača na poziciji 1 i da u odnosu na njih otvore mogućnosti za procese obuke i usavršavanja play-makera za vrhunske košarkaške domete. U prošlom članku je bilo više reči o zahtevima za igru play-makera u odbrani i napadu, o kriterijumima za izbor i proceni kvaliteta igre prvog beka, tako da je ovaj rad posvećen operativnom planiranju individualnih treninga sa igračima na toj poziciji i apsolutnoj potrebi da plan treninga bude kompatibilan sa poslovima u igri i „opisom radnog mesta play-makera“ za vreme utakmica.

Ima nekoliko pitanja koja treba da postave treneri kada počnu proces planiranja individualnog treninga za igrača na poziciji organizatora igre:

- Koji su ciljevi tog individualnog treninga?
- Zašto nešto trenirate?
- Koje trenažne metode treba primeniti?
- Šta trenirate?
- Kako definisati opterećenje na treningu (obim, intenzitet, trajanje i karakter pauze i koordinaciona složenost tehničko-taktičkih vežbi)?
- Kako trenirate?
- Koji su trenutni a koji dugoročni ciljevi tog pristupa trenažnom procesu?
- Šta nam je potrebno za realizaciju treninga?

Izbor adekvatnih vežbi mora biti komplementaran sa odgovorima na sva prethodna pitanja. Najčešća greška trenera prilikom planiranja individualnih, grupnih

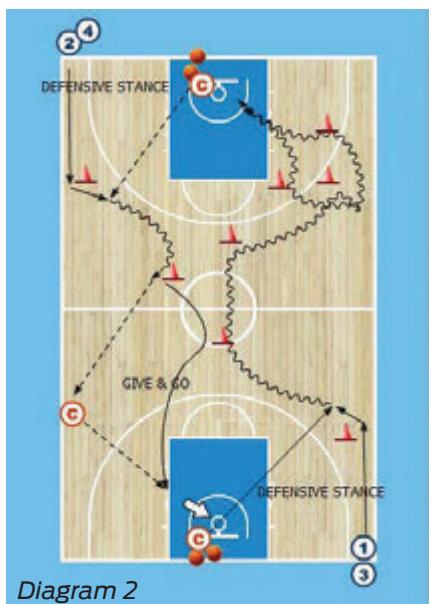
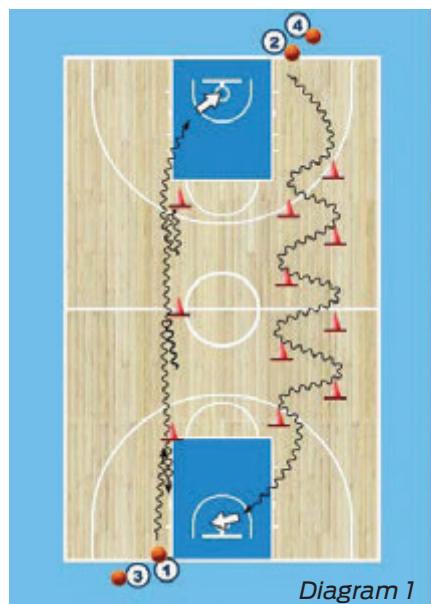
i kolektivnih treninga je izbor vežbi na početku planiranja, bez uzimanja u obzir svih navedenih zahteva. Na taj način se vežbe nameću kao polazna i krajnja tačka u planiranju a trebalo bi da budu sredstvo treninga ili način za realizaciju precizno i jasno definisanih ciljeva.

Pošto je košarka igra konstantnih promena, treneri moraju biti spremni da upravljaju promenljivim stanjima i situacijama u procesu planiranja, programiranja i realizacije individualnih treninga. Biti fleksibilan u razmišljanju o procesu treninga, otvoren za nove ideje i metodska rešenja, uz poštovanje osnovnih principa i zakonitosti treninga, je esencijalan pristup uspešnom treningu.

Sa psihološkog i praktičnog aspekta treneri moraju prepoznati značaj fundamentalata, vremena koje se posvećuje u treningu njihovom usavršavanju i potrebi da se koriste tzv. nadsituacije, odnosno opterećenja koja prevazilaze zahteva na utakmicama.

U tom smislu je bitno razlikovati tri različite vrste pritisaka kojima je moguće opteretiti košarkaše prilikom organizacije nadsituacija individualnih treninga:

- **Fizički pritisak:** kada se tehničko-taktički elementi izvode u situacijama zamora na kraju treninga u kombinaciji sa intenzivnim kondicionim vežbama, sa dizanjem tegova (šutiranje posle preskakanja prepona, sprinteva, posle serija dizanja tegova kroz pretvarajući trening...).
- **Tehničko-taktički pritisak:** kada se zahteva izvođenje više povezanih tehničko-taktičkih elemenata, kada se igra protiv većeg broja igrača, u malom prostoru ili sa vremenskim ograničenjem (kombinacija više promena pravca u driblingu, konstan-

tina promena napada i odbrane, rešavanje situacija u brojčanom deficitu, npr. igra 1:2, 2: 3...) i

- Psihološki pritisak: kada se pred igrače postavlja zahtev za određen broj ispravno izvedenih pona-vljanja nekog tehničko-taktičkog elementa u situacijama fizičkog i tehničko-taktičkog pritiska (broj uzastopno ubačenih šuteva, broj ispravno izvedenih napadačkih kretnji, broj uspešnih odbrana ili napada, uzastopno ubačena slobodna bacanja i sl...).

U organizaciji timskih treninga treba koristiti iste principe, ali posebno treba play-makere dovoditi u takve situacije, jer su oni u velikom broju slučajeva izloženi različitim vrstama pritiska i zamora (fizički, tehničko-taktički, emocionalni, intelektualni).

Sledeća činjenica koja mora biti uzeta u obzir prilikom planiranja, programiranja i realizacije individualnih treninga za play-makera je da moramo trenirati igrača a ne samo košarku.

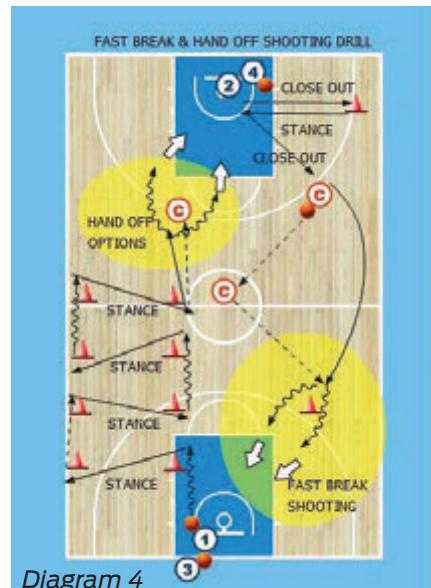
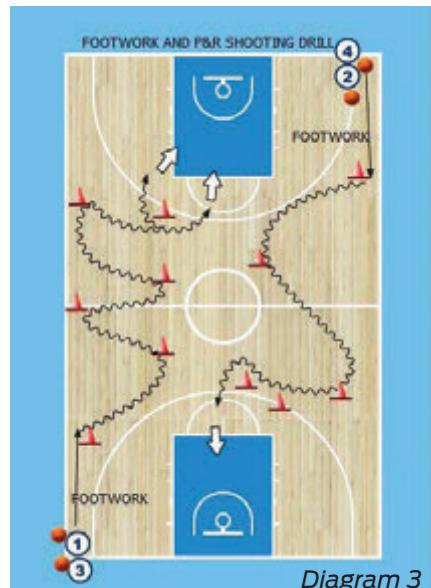
Dakle, individualni trening mora da zadovoli u potpunosti princip individualizacije i bude apsolutno prilagođen individualnim karakteristikama i potrebama play-makera koji trenira.

Mi treniramo igrače (play-makere), a ne samo košarku

Trenerski posao, naročito individualni trening play-makera je „nešto što radimo u saradnji sa igračima, a ne nešto što radimo igračima“.

Individualni trening mora biti osmišljen kao najviši mogući stepen saradnje i razmene informacija između trenera i igrača.

Takov pristup podrazumeva i koncept „24-časovnog treniranja play-makera“, što znači da kroz indivi-

dualni trening stvaramo svest igrača o neophodnosti potpune mentalne uključenosti u trening i van trenerskih sati. Jasno je da 2-4 sata najkvalitetnijeg treninga dnevno (u seniorskim i juniorskim programima) mora-

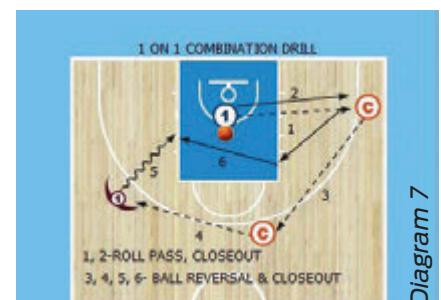
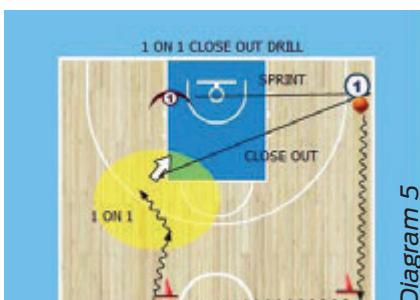

Diagram 8

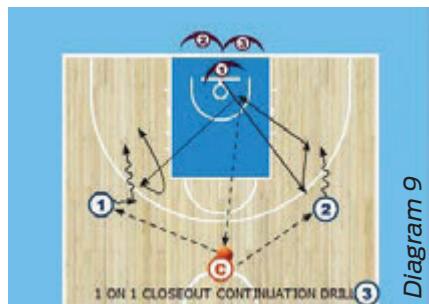

Diagram 9

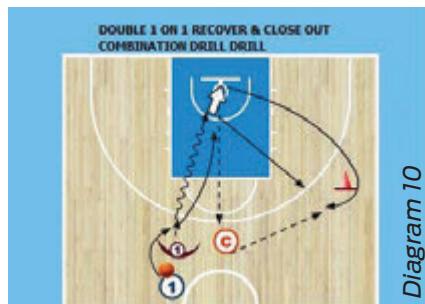

Diagram 10

ju bit podržani sa adekvatnim vanvrednošćima (režim života i ishrane, menadžment slobodnog vremena, intelektualna aktivnost u obrazovnim institucijama, način oporavka...). Samo takvim pristupom se povećava verovatnoća postizanja uspeha u vrhunskoj košarci.

Treniranje ne čine samo izbor vežbi, broj serija i ponavljanja, izbor tehničko-taktičkih vežbi, već sistem uticaja u pravcu formiranja ličnosti play-makera sa mentalne, pedagoške, psihološke i sociološke strane.

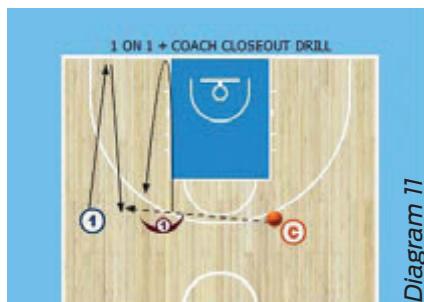

Diagram 11

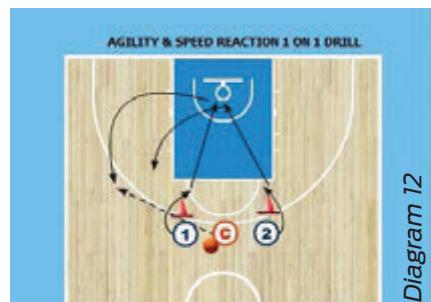

Diagram 12

Samo visoko stručni, obrazovani i edukovani treneri koji poseduju sintetičke kompetencije (tehničko znanje, pravilan metodološki pristup, sposobnost povezivanja, sposobnost rukovodenja i na kraju „trenerško oko“), mogu prepoznati potencijal vrhunskog play-makera i pretvoriti ga u stvarni igrački kvalitet.

Tako složen i individualizovan pristup predstavlja i jedinstveni izazov za svakog trenera i najdirektnije moguće utiče na njegovo stručno usavršavanje. Kvalitetni treneri su u stanju da isprave sve aspekte ličnosti play-makera i sve segmente igre (napad, odbrana, igra sa loptom i bez lopte...).

Prvi stepen u planiranju treninga zahteva iz tehničko-taktičke pripreme je sposobnost evaluacije ili procene kvaliteta i nedostataka play-makera u pojedinim segmentima igre (odbrana na igraču sa loptom, odbrana od prodora, odbrana od šuta, kvalitet odbrane na igraču bez lopte na strani lopte i

strani pomoći, kvalitet u tranzicionoj odbrani, igra sa loptom, dribling prodror, šut, korišćenje blokada na igraču sa loptom i bez lopte...). Da bi se znalo koji su ciljevi individualnog treninga, moraju se definisati „jake i slabe karike u pripremi play-makera“ i izabrati metode i vežbe za njihovo usavršavanje i korekciju. U tim situacijama dolazi do izražaja stručnost trenera u proceni, metodološko znanje u planiranju i kreativnost u realizaciji individualnog treninga. „U srcu“ igre play-makera je kreativnost, pa trening mora da reflektuje taj implikativan zahtev.

Možda bi se u ovom slučaju mogao iskoristiti moto budista koji kaže: „Ne treba videti različite stvari, već iste stvari na različit način.“

Takovim pristupom se treneri i play-makeri navikavaju na kreativan pristup, svaki trening prihvataju kao novi izazov i „pobeđuju na treningu svaku vežbu“, pre nego što počnu da pobeduju utakmice.

Sa organizacionog i metodološkog aspekta svaki individualni trening mora da zadovolji sledeće potrebe:

- da bude proprioceptivno zahtevan, tj. da se realizuje u različitim uslovima dinamičkog balansa,
- da bude tehničko-taktički složen,

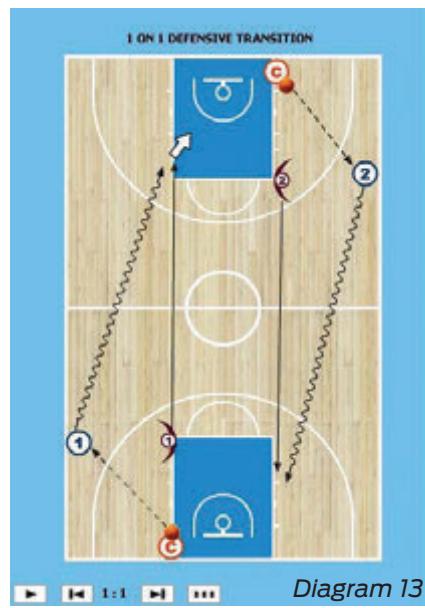

Diagram 13

Diagram 14

- da se identifikuju prioriteti treninga u smislu zahada i najvažnijih vežbi,
- da se primeni adekvatna metodologija treninga (izbor i redosled vežbi),
- da se vrše trenažni stimulansi na istovremeni razvoj više tehničko-taktičkih sposobnosti kroz pojedinačne vežbe,
- da se po završetku treninga izvrši adekvatna evaluacija kvaliteta realizovanog treninga.

Specifični plan individualnog treninga play-makera se priprema uz definisanje sledećih zahteva:

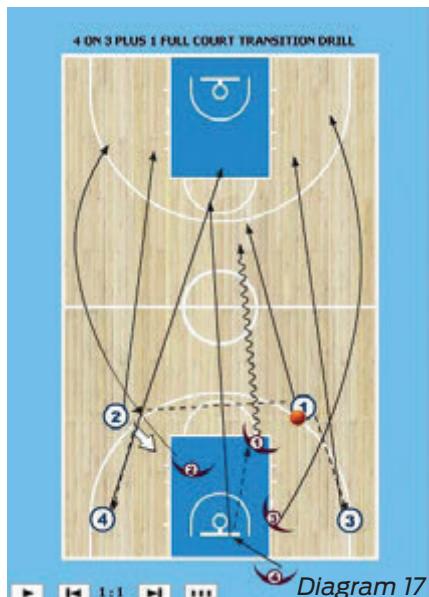
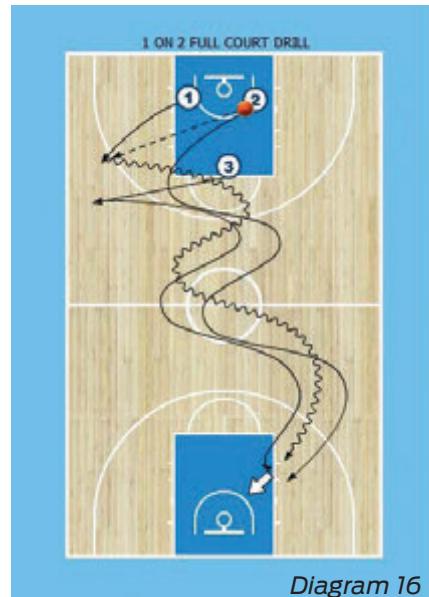
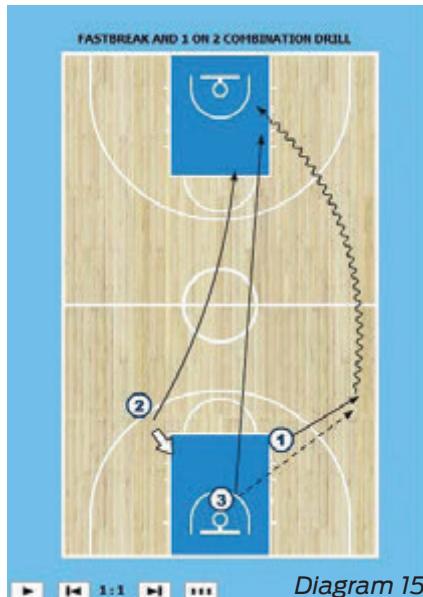
- Cilj ili ciljevi treninga,
- Potrebni rekviziti.
- Mesto treninga u dnevnom programu.
- Mesto treninga u nedeljnog programu.
- Metodologija rada.
- Definisati obim treninga.
- Definisati broj i trajanje vežbi
- Definisati najvažniju vežbu-e.
- Definisati odnos rada i odmora, kao i tip pauze koja se koristi (aktivna ili pasivna).

Ovako prikazan način razmišljanja i pripreme treninga je uslov da se pristupi njegovoj realizaciji i da se očekuju benefiti od primene individualnog treninga, koji naravno mora da ima kontinuirani karakter.

U nastavku će biti prikazan primer jednog individualnog treninga play-makera, fokusiran na usavršavanje tehničko-taktičkih elemenata i brzinско-eksplozivnih sposobnosti.

Ciljevi treninga:

- Specifična tehnika play-makera.
- Povezivanje brzine, agilnosti i koordinacije sa tehničko-taktičkim usavršavanjem za igru na poziciji 1.
- Usavršavanje šuta u situacionim uslovima.

- Kompleksno usavršavanje napadačkih i odbrambenih sposobnosti kroz igru 1 na 1.

• Usavršavanje driblinga (zaštita lopte, pravolinijski dribling, „oklevajući“ dribling, promena ritma u driblingu, „in-out“ promena, promena pravca kroz noge i različiti načini realizacije; prvi obruč drugi obruč, dvokorak, naskok u jednom kontaktu, cik-cak korak pri dvokoraku...) (DIAGRAM 1).

• Kretanje u paralelnom odbrambenom košarkaškom stavu, demarkiranje za prijem prvog pasa, give & go saradnja, dribling u kontranapadu, šut iz driblinga sa srednjih distanci (DIAGRAM 2).

• Rad nogu (footwork), specifični driblinzi, usavršavanje uglova driblinga protiv različitih načina odbrane od P&R-a (DIAGRAM3).

• Usavršavanje agilnosti (close out) i zaustavljanja kratkim koracima prilikom odbrambenih rotacija, kretanje u odbrambenom košarkaškom stavu, popunjavanje koridora u kontranapadu, šut posle prijema lopte u kontranapadu i šut posle prijema lopte uručenjem (hand off shooting) (DIAGRAM 4).

• 1 na 1 „close out“ vežba (usavršavanje individualne tehnike i taktike u napadu i odbrani na igraču sa lopatom) (DIAGRAM 5).

• 1 na 1 „close out“ vežba (demarkiranje, „čitanje odbrane“ i poentiranje, tranzicija iz odbrane na igraču bez lopte u odbranu na igraču sa lopatom) (DIAGRAM 6).

• 1 na 1 kombinovana vežba („close out“, odskakanje ka lopti, odbrana na igraču sa lopatom koji nije iskoristio dribling, odbrana od prodora i šuta, zagrađivanje) (DIAGRAMI 7, 8).

• Višestruka igra 1 na 1 (DIAGRAM 9).
 • Vežba hendikepa u igri 1 na 1 i uspostavljanja odbrane na igraču sa lopatom u momentu prijema pasa (kotrljujuća lopta, stizanje napadača koji ima prednost prvog koraka, poentiranje pod pritiskom, demarkiranje i igra 1 na 1) (DIAGRAM 10).

• 1 na 1 na krilnoj poziciji (DIAGRAM 11).

• Agilnost i brzina rekcije kroz igru 1 na 1 (igrači rade vežbe agilnosti preko prepreke; sunožne ili jednonožne skokove, rad nogu, step; na znak trenera sprintaju, dodiruju tablu u skoku i igraju 1 na 1 + trener na bočnoj poziciji) (DIAGRAM 12).

• 1 na 1 kroz defanzivnu tranziciju na celom terenu iz hendikepa startne pozicije; u drugoj vežbi se ograničava prostor za igru 1 na 1 po celom terenu (DIAGRAMI 13, 14).

Diagram 21

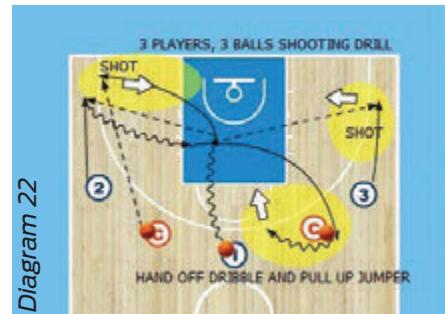

Diagram 22

- Kontranapad sa 2 igrača i transformacijom u igru 1:2 po celom terenu (DIAGRAMI 15, 16).

- 4:3+1 rad nogu u odbrambenoj rotaciji prilikom pokrivanja dirigovanog pasa. Na znak trenera se šutira na koš. Igrač koji je šutirao sprinta do koša a četvrti igrač se uključuje van terena i igra se 4 na 3+1 u suprotnom smeru; U drugoj vežbi se igra 4 na 2 +2 uz ograničenje da se ne može dati pas napadačima pre nego što bekovi prenesu loptu u napadačko polje (DIAGRAMI 17, 18).

- Povezivanje specifične fizičke pripreme i šuta (opcije su šut posle prijema, šut posle fintne šuta ili prodora, sa driblingom ili bez; kretanje u odbrambenom stavu, promena pravca i šut; preskoci preko prepone i šut; sprint do bočne linije i šut; trčanje napred-nazad i šut) (DIAGRAM 19).

- Prodor i pas posle prodora uz prijem lopte i situacioni šut kroz saradnju dva beka i kretanje bez

lopte na prodor driblingom (opcije su prijem-šut, prijem dribling levo ili desno i šut, prijem finta šuta-šut, prijem finta prodora-šut) (DIAGRAM 20).

- Situacioni šut play-maker-a; prijem pasa, finta šuta, polazak u dribling i šut, prijem lopte iz uručenja i šut, kretanje na prodor driblingom, „čitanje“ pravca driblinga, kretanje bez lopte i šut (raditi takmičarski na broj uzastopno ubačenih šuteva) (DIAGRAMI 21, 22).

- Takmičenje u broju uzastopno ubačenih slobodnih bacanja.

Liga mlađih kategorija

Hiljadu košarkaša za budućnost grada

novi Sad prednjači u podršci najmladim košarkašima. Oslanjajući se na osnovni cilj nacionalne Strategije razvoja sporta, do 2018. godine nastoji da poveća broj dece na sportskim treningozima. Postavljen je ambiciozan cilj: omogućiti široku dostupnost sporta svim generacijama dece i omladine. Grad Novi Sad, odvajkada poznat kao rasadnik vrhunskih sportista, pokrenuo je ove godine projekat kojim će se značajno proširiti igračka i materijalna osnovica u tri sporta: košarci, rukometu i odbojci. Košarka je, zapravo, bila ta koja je „povukla nogu“. Prošle godine, zahvaljujući agilnim pojedincima iz struke na čelu sa Zlatkom Bolićem, bivšim košarkaškim asom stasalim upravo u ovom gradu, pokrenuta je jedinstvena Košarkaška liga mlađih kategorija, koja pokriva ceo Južnobački okrug. U vreme kada se deca nedovoljno bave sportom, trebalo je podstići sve one koji mogu da pomognu na bilo koji način da se, preko Lige MK, uključe u akciju.

– Imali smo sve vreme u vidu nameru da se među klincima podstakne takmičarski duh, težnja da se bude uspešan, ali i da se, istovremeno, uživa u sportu i druženju, kaže Zlatko Bolić i dodaje da će se takmi-

čenje, sve do maja, održavati „u najboljim uslovima koje Grad može da pruži“, na SPENS-u (Sportskom i poslovnom centru Vojvodina), kako bi i oni najmladi osetili kako je to biti – profesionalac.

Zlatko Bolić, koji je pre četiri godine prestao da aktivno igra košarku, lane je dobio pun mandat za ovačke poduhvate: jednoglasno je izabran za predsednika Košarkaškog saveza Novog Sada (na redovnoj izbornoj skupštini za njega je glasalo svih 35 delegata).

– Mnogo sam dobio zahvaljujući košarci, na ovaj način deo toga želim da joj vratim, kaže Bolić. Ako je prva godina Lige MKNS poslužila za „ispipavanje pulsa“ i korekciju organizacionih detalja, ove godine je ovaj ambiciozni novosadski košarkaški projekat uobličen u formu koju treba ubuduće gajiti i podsticati. Pravi je trenutak za to: zahvaljujući jedinstvenom jubileju – Novi Sad obeležava 90 godina košarke u ovom gradu – oči javnosti su uprte pažljivije no obično u ovaj sport: izraženiji je i senzibilitet za probleme sa kojima se košarka suočava. Ne treba zato da čudi što je broj ekipa u Ligi MK duplo veći nego prošle godine, a broj malih učesnika dostigao hiljadu.

Bolić ističe da je važan trenutak za budućnost Lige MK usledio nakon svečanog otvaranja ovogodišnjeg takmičenja. Održan je sastanak predstavnika košarkaškog sporta (Dejan Tomašević, Darko Karan, Zlatko Bolić), SPC Vojvodina (direktor, Milan Balač) i grada Novog Sada (zamenik gradonačelnika, Borko Ilić, šef Gradske uprave za sport i omladinu, Predrag Svilar), na kojem je dogovoren da Grad preuzme na sebe

Brojke svedoče

Košarkaška liga mlađih kategorija Novog Sada igra se drugu sezonu, u kategorijama U14 PIONIRI 2001 12 ekipa, U13 MLAĐI PIONIRI 2002 14 ekipa, U13 MLAĐI PIONIRI 2003 14 ekipa. Učestvuje ukupno 40 muških i ženskih ekipa, sa oko 1.000 takmičara. Sve utakmice igraju se u Novom Sadu, u Velikoj sali, na tri terena istovremeno, svakog vikenda. Takmičenje traje od oktobra 2014. do aprila 2015. godine. Po završetku takmičenja u grupama, igra se play off i na kraju finale. Finalisti dobijaju zlatne i srebrne medalje, pobednička ekipa prelazni pehar u svojoj kategoriji, a najbolji igrači i treneri posebne nagrade.

Od mladih do veterana

Novi Sad misli na najmlađe, ali ne zaboravlja najstarije: veterani košarkaškog sporta koji su proteklih godina proslavili ne samo zemlju nego i svoj grad nikako se ne mogu osećati odbačenima. O tome, pored širokih mogućnosti u Novom Sadu za održavanje kontakta sa loptom, svedoči i aktuelni višegodišnji poduhvat vredan pažnje: 2016. godine u Novom Sadu održće se Prvenstvo Evrope za košarkaše veterane, na osnovu odluke donete u Ostravi (Češka).

obavezu da klubovima koji učestvuju u ligama mlađih kategorija Srbije (Sports World Kadetska i Vojvodina Juniorska liga Srbije) reši problem finansiranja putovanja na udaljenije destinacije. Ovo će biti izuzetna pomoć klubovima i samom takmičenju, a moglo bi da posluži i kao model za rešavanje problema prevo-

za ekipa na takmičenja uz pomoć lokalnih samouprava.

Imajući u vidu da projekata poput ovog nema već 20 godina (kada je tzv. Zimska liga u Novom Sadu okupljala klince koji su kasnije izrasli u vrhunske igrače (Bodiroga, Tarlać, Rebrača), izvesno je da su šanse za „povratak korenima” širom otvorene. Predanost i stručnost mlađih ljudi, predvođenih Bolićem, garantuje da se krenulo pravim putem.

Z. Pop

Podrška svima

Povodom ovog dogovora u Novom Sadu, obratili smo se za komentar Dejanu Tomaševiću, potpredsedniku KSS.

Vrlo sam ponosan, što pored juniorske imamo i kadetsku ligu za dečake, ali i uvođenje u isto takmičenje i mlađih košarkašica. To je od izuzetnog značaja za našu košarku. Međutim, nedostatak sponzora i opšta besparica motivisala me, da sa saradnicima maksimalno podržimo ova takmičenja mlađih košarkaša. Poseban problem bio je prevoz i mi smo pokušali, i u Novom Sadu uspeli, da lukalna samouprava te troškove preuzme na sebe. Pored materijalne podrške, posebno smo imali u vidu bezbednost ekipa. U Novom Sadu i za sve nas još su sveže rane i sećanje na tragičnu pogibiju mlađih ljudi: trenera Danilovića i njegovog igrača Gvozdenovića. Pokazalo se da improvizacija prevoza može imati tragične posledice. Vrlo sam zahvalan našim sagovornicima i sportskim prijateljima iz Novog Sada: Darku Karanu, predsedniku KSV, Zlatku Boliću, predsedniku KS ovog grada, Borku Iliću, zameniku gradonačelnika i svima koji su, ne samo učestvovali tog dana u postizanju ovog dogovora, već i dali doprinos u realizaciji

dogovorenog, istakao je Tomašević.

Uvereni da će prilikom podnošenja računa Skupštini KSS, na kraju mandata, potpredsednik

Tomašević, zadužen za takmičenje, istinski i vrlo konkretno, imati čime da se pohvali, pitali smo ga da prokomentariše i druge aktivnosti, a koje se odvijaju, gotovo iz dana u dan.

Naša namera je da isti dogovor iz Novog Sada realizujemo i u ostalim gradovima. Međutim, nije tu u pitanju samo prevoz. Mi se borimo da naši klubovi u svojoj lokalnoj sredini dobiju, svakako zasluženu, logističku podršku koja ponekad nije vezana samo za finansijska sredstva. Našu pažnju posebno zaokuplja stanje u klubovima na Kosovu i Metohiji i nerazvijenim sredinama. Pomoći klubovima u gradovima nastradalim u elementarnim nepogodama, kao što su bile katastrofalne poplave, svakako smo smatrali za svoju prioritetu obavezu, zaključio je potpredsednik Tomašević.

Ranko Žeravici specijalno priznanje Sportskog saveza Srbije

Nismo ni svesni našeg uspeha

raj godine je uvek vreme u kome se podvlači crta i nagraduju najuspešniji. Ali, za specijalno priznanje Sportskog saveza Srbije, koje se dodeljuje samo jednom u životu, nije merodavno samo ono što se desilo u prethodnih 365 dana, već sve ono što ste tokom života uradili.

Ranko Žeravica je uradio mnogo. Zato je na svečanoj sednici Sportskog saveza Srbije, u domu Narodne skupštine iz ruku Aleksandra Šoštara, predsednika Sportskog saveza Srbije, i Vladimira Bateza, generalnog sekretara, dobio laskavo priznanje.

Ko zna koliko emocija se probudilo u njemu dok se pred brojnim zvanicama iz sveta sporta emitovao film koji je u kratkim crtama opisao njegovu karijeru.

Od 2007. u Kući slavnih FIBA

Od 12. septembra 2007. Ranko Žeravica je član FIBA Kuće slavnih u Alkobendasu u Španiji. U istoj klasi su i Dražen Dalipagić i Bora Stanković.

U prvoj generaciji FIBA Kuće slavnih od naših legendi su Radivoj Korać, Aleksandar Nikolić i Obrad Belošević.

– Najviše emocija se probudilo u trenutku kada sam primao ovo priznanje – priznao je posle ceremonije Žeravica. – Zaista sam pogoden takvom pažnjom našeg Sportskog saveza i ljudi koji tamo rade. Ova nagrada mi mnogo znači. Naročito sam srećan što sam je primio zajedno sa Aleksandrom Boričićem, jedним od najuspešnijih predsednika iz, takođe, veoma uspešnog sporta.

Ranko Žeravica je dugo godina bio prvi asistent profesora Aleksandra Nikolića, istovremeno i trener omladinske reprezentacije Jugoslavije. Od 1965. do 1972. godine bio je selektor seniorskog nacionalnog tima.

Prvi je trener sa prostora bivše SFRJ sa zlatnom medaljom – 1970. godine na Svetskom prvenstvu u Ljubljani. Niko pre njega nije osvojio ni olimpijsko odličje –

njemu je to pošlo za rukom 1968. godine na Igrama u Meksiku kada je Jugoslaviju vodio do srebra. Jedini je naš trener koji je osvojio zlatnu medalju na Olimpijskim igrama – 1980. u Moskvi.

Osvojio je i srebro na SP u Montevideu 1967, bronzu na Mundijalu 1982. u Kolumbiji. Sa evropskih prvenstava ima dva srebra (Napulj 1969. i Esen 1971).

Tvorac je čuvene generacije Partizana koja je sa Dragom Kićanovićem i Draženom Dalipagićem osvojila Kup Radivoja Koraća. Rekorder je Crvene zvezde po broju pobjeda. Kao prvi trener crveno-belih iz 272 utakmice, ima 167 trijumfa. Jedan je od mnogih poznatih trenera koji su ponikli na Crvenom krstu i svakako jedan od najceknjenijih stručnjaka u drugoj polovini 20. veka u Evropi.

– Nikada neću reći ništa drugo osim da sam zahvaljujući igračima sa kojima sam radio i postigao taj uspeh. Uvek stavljam igrače ispred svega. Jer, zahvaljujući njihovim individualnim vrednostima stvara se i dobra reprezentacija. I najsrećniji sam što mogu ovom prilikom da im se zahvalim.

Dodajući da ljudi u Srbiji nisu ni svesni uspeha naše košarke, Žeravica je zaključio priču:

– Uspeh naše košarke je evidentan u svetu. Možda ga mi i ne gledamo na taj način jer smo već navikli na uspehe. Druge zemlje su sa velikim interesovanjem primile svaki naš veliki rezultat i uvek su se čudile kako jedna mala zemlja može tako velike uspehe da ostvaruje, pa još u tako dugačkom periodu – rekao je Žeravica. **B. Kostreš**

Sedmi memorijalni turnir „Dragiša Šarić”

Šaru niko nije zaboravio...

Sećanja na jednog divnog čoveka, sjajnog košarkaša i trenera u usponu nikad ne blede. Poslednjih novembarskih dana, nekako baš u vreme velikog praznika bivše nam zajedničke države SFRJ, održan je tradicionalni, sedmi po redu, Memorijalni turnir „Dragiša Šarić”, koji je okupio četrdesetak ekipa košarkih veteranata u obe konkurenkcije, muškoj i ženskoj. Bilo je timova iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Rusije i Slovačke, a ponajviše iz Srbije, razvrstanih po godinama učesnika. Svi mečevi odigrani su u dve dvorane Sportskog centra „Vizura” u Zemunu.

– U veteranskoj košarci, koja je inače veoma rasprostranjena u Evropi i svetu, ipak ima mnogo manje interesa nego drugde. Najvažnija je rekreacija, održavanje tela i duha, ali i druženje i susreti na parketu, a posebno van njega sa starim rivalima i prijateljima. Voleo bih da ovaj pokret i kod nas u Beogradu dobije više pristalica, da se veteranski sport mnogo bolje razvija, uprkos brojnim poteškoćama, rekao je legendarni trener Ranko Žeravica, koji je svojski podržao ovu akciju i pomno pratio mečeve.

Dame su se takmičile u dve kategorije, preko 35 i preko 40 godina, a muškarci, preko 30 ekipa, bili su podeljeni u tri grupe po uzrasnoj dobi. Na parketu su se pojavili neki bivši asovi igre pod obručima, kao što su nekadašnji reprezentativci Nebojša Toza Zorkić, Miško Marić i Slovenac Slavko Kotnik, ali i još mnogo nekad prvoligaških i drugoligaških igrača i igračica, sada u uzrasnoj dobi od 36 do 60 godina. Svako od njih je na svoj način pokazao svoje umeće. Doduše, imaju uglavnom svi nešto više kilograma i više sedih vlasti, poneki su i bez kose, ali svoje umeće u baratanju narandžastom lopatom i pogadanju koša je ostalo. Legendarni Srećko Jarić, doskora aktivan, nije se pojavio zbog bolova u koljenima, ali je zato s klupe vodio jednu od ekipa Beograda koja se okitila peharom.

Ma Šara je bio čovek od tri metra u duši i manirima, a ne od 2,02 m koliko je imao. Zasluzio je sve ovo, šteta što ga nema više medu nama. Niko od nas ga nije zaboravio, rekao je nekadašnji centar Crvene zvezde i reprezentativac Žarko Koprivica, koji je sa ostalima predavao nagrade.

Pored Ranka Žeravice pehare i medalje predavali su najboljima u svim kategorijama još Marija

Mirko Železnikov, kapiten pobedničke ekipe primio je pehar od legendarnog Ranka Žeravice

Veger, Snežana Zorić-Mijalković, Dražen Dalipagić, Žarko Varajić, Žarko Koprivica i supruga Biljana Šarić, kao i sin.

Veterani su se rastali sa pesmom i osmesima, a već je najavljeno novo druženje na parketu i van njega u proleće na istom mestu, Šari u čast i za nezaborav.

S. Petrovski

Slovo o Šariću

Za one mlađe, evo i nekoliko osnovnih informacija o Dragiši Šariću. Rođen je 1961. u Bijeljini, gde je u KK Radnik počeo karijeru. Po dolasku na studije u Beograd zaigrao je za KK Ušće, pa potom za Radnički, Vojvodinu i Hemofarm. Vrhunac karijere bio mu je dolazak u Partizan, s kojim je 1992. godine bio klupski prvak Evrope u Istanbulu. Po završetku igračke karijere posvetio se trenerskom pozivu. Bio je trener u Ušću, Vizuri i Mega Monte Akvi i u Partizanu kao pomoćnik Duška Vujoševića, kada je sa ovom ekipom osvojio tri titule u jednoj sezoni. Iznenada je preminuo u letu, 2008. u Puli. Tek mu je bila 47. godina...

Bob Hagins

Deset košarkaških kretnji bez lopte koje svaki trener mora znati

Bob Huggins (Bob Huggins) je glavni trener univerziteta West Virginia. Huggins je prethodno radio na Walsh College-u (1980-1983), univerzitetu Akron (1984-1989), univerzitetu Cincinnati (1998-2005) i Kansas State univerzitetu (2006-2007). Skor pobeda i poreza koji ima u svojoj 28-godišnjoj karijeri kao glavni trener ekipe je 690-251 (.733), što ga do 2010. godine čini osmim trenerom po procentu pobjeda među aktivnim trenerima u Diviziji I. Danas je jedan od samo četiri aktivna trenera u Diviziji I sa brojem pobjeda većim od 700 u karijeri. Sa svojim ekipama je ukupno stizao 15 puta do NCAA turnira, uključujući 14 učešća u poslednjih 15 godina. Hugginsovi timovi su učestvovali 25 puta od 28 sezona u postsezoni (razigravanju za NCAA play off), uključujući dva učešća na Final Four-u NCAA i to 1992. godine sa univerzitetom Cincinnati, i 2010. godine sa West Virginia univerzitetom. Huggins u proseku ima 23.6 pobjeda po sezoni, i to čas prosek od 25.6 pobjeda u poslednjih 15 sezona. West Virginia univerzitet je preuzeo da vodi 2007. godine u aprilu potpisavši jedanaestogodišnji ugovor sa univerzitetom nakon što je ekipu odveo u Sweet 16 fazu NCAA play off-a.

ravilno kretanje bez lopte (utrčavanje) je jedna od stvari kojima treneri u mlađim kategorijama najmanje posvećuju pažnju u svojim programima treninga.

Mnogo puta se dešava da treneri prosto ne brinu o tome da igrača nauče pravilnom kretanju bez lopte jer i sami kažu da će to „prirodno doći“ kako vreme bude prolazilo. Ja sam tu sada da vam kažem da to nije tako i da samo od sebe neće „doći“. U najmanju ruku pravilno utrčavanje neće. Utrčavanje je to što će vašim igračima omogućiti da budu otvoreni (slobodni bez odbrambenog igrača) kada god požele u toku utakmice.

Igrači treba da nauče kako da se demarkiraju i otvore bez pomoći saigrača. Neće uvek biti u prilici da koriste blokadu kako bi se otvorili za prijem dodavanja. Nekada će morati to da urade iz izolacije. To je ono što mi kao treneri treba da ih naučimo kako se radi.

Igrači poput Redži Milera i Rej Alena mogu da postignu 30 poena na utakmici bez jednog napravljenog driblinga samo zbog toga što su doveli do savršenstva veština čitanja odbrane i zatim koristeći odgovarajuću kretnju bez lopte (utrčavanje ili istrčavanje) otvaraju se za prijem lopte nakon čega sledi realizacija.

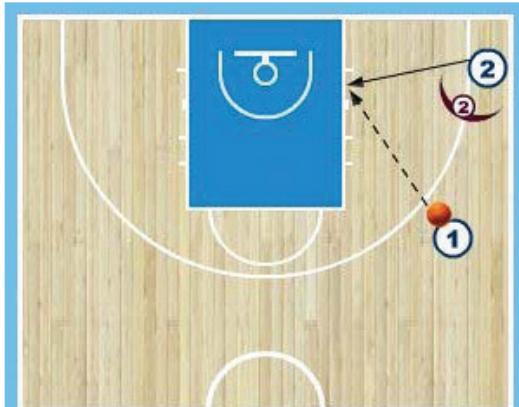
U ovom članku opisaću i pokazaću vam 10 najčešćih kretnji bez lopte koje se koriste u košarkaškoj igri.

1. Utrčavanje iza leđa („backdoor“ utrčavanje)

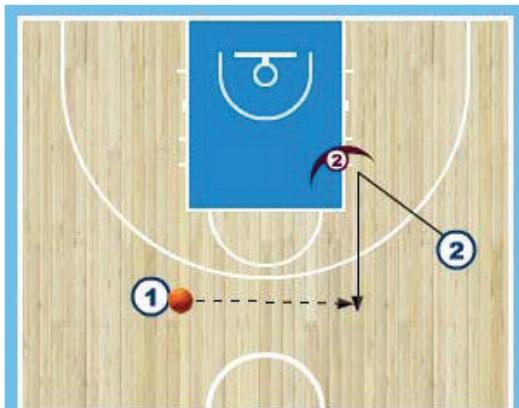
Ova kretnja se koristi kada se odbrambeni igrač nalazi u poziciji „over-play“-a na liniji dodavanja onemogućavajući dodavanje. U zavisnosti od vašeg napada, ova situacija će ostaviti veliku rupu kroz koju može da se utriči. Ako vam se one-mogućava prijem dodavanja, moći ćete da napravite utrčavanje iza leđa.

Najveći problem sa ovom vrstom utrčavanja je to što zahteva izuzetne dodavačke sposobnosti osobe koja ima loptu u rukama kako bi rezultiralo laganim polaganjem na koš. To je glavni razlog zašto ovaj tip kretnje nije toliko učestao u mlađim kategorijama. Nedostatak u kvalitetu dodavanja rezultira velikim brojem izgubljenih lopti.

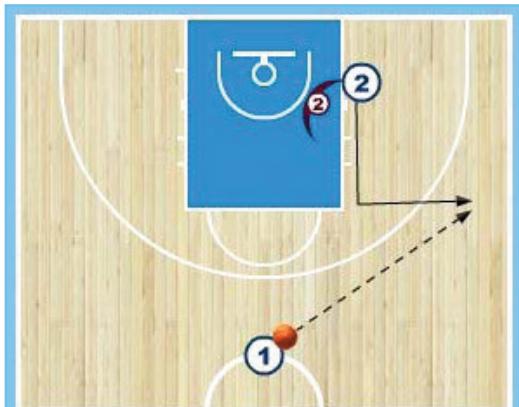
Da bi utrčavanje iza leđa imalo najveći efekat, vaš napadač mora da dovede odbrambenog igrača visoko (i daleko od koša) a zatim da napravi brzu promenu pravca i „eksplodira“ ka košu (sl. 1).

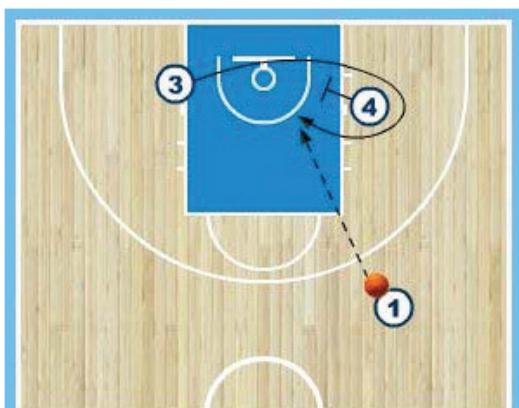
DIJAGRAM 1

DIJAGRAM 2

DIJAGRAM 3

DIJAGRAM 4

2. „V” – utrčavanje

„V” utrčavanja su najčešći vid kretnji bez lopte i najviše se koriste kada se igrač nalazi u izolaciji na distanci i kada je sa te pozicije potrebno da primi dodavanje.

„V” utrčavanje zahteva kontakt telom sa igračem koji je u odbrani. Izvršava se tako što se korakom odbrambeni igrač dovodi nekoliko koraka unutar linije za 3 poena, postavljajući vašu nogu, a zatim „eksplozijom” istrčavati spolja kako bi se primilo dodavanje. Ovo funkcioniše zbog činjenice da reakcija odbrane nije dovoljno brza da zaustavi igrača prilikom prijema dodavanja (sl. 2).

3. „L” – kretnja (istrčavanje)

„L” istrčavanje je odličan način da se igrač otvori za prijem sa distanci kada kreće sa pozicije niskog skakačkog mesta (ivica reketa).

Ova kretnja ne zahteva od napadača da bude brz, već je ova kretnja najefektnija ako je rad nogu adekvatan kao i kada se telo koristi na pravi način.

„Povedite” napadača ka poziciji „lakta” (vrh reketa), postavite svoju nogu preko njegove, krenite sa njim u kontakt guranjem kako biste stvorili prostor, i izadite direktno napolje ka krilnoj poziciji tražeći loptu (sl. 3).

4. „Curl” (izgovara se „krl”, a prevodi kao krivudava, zakriviljena) kretnja

„Curl” kretnja je zakriviljena kretnja koja se izvodi kruženjem oko blokade. Ova kretnja se oslanja na čitanje kretnje odbrambenog igrača od strane napadača. Ako odbrambeni igrač prati napadača oko blokade, onda je „curl” najbolja opcija da se primi dodavanje za napad ka košu i lagano polaganje. Ali ako odbrana fintira na blokadi i ide preko blokade, onda je najbolja solucija sledeća sa ove liste „flare” kretnja (sl. 4).

5. „Flare” kretnja

(izgovara se „fler”, a znači širenje)

„Curl” kretnja i „flare” kretnja idu jedna uz drugu.

Ako odbrambeni igrač fintira i pokušava da ide preko blokade u udbrani, napadač bi trebalo da istrči i raširi u ugao (sl. 5).

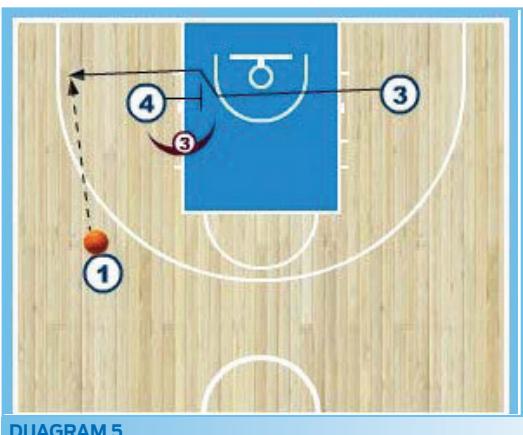
6. Duboko protrčavanje

Duboko utrčavanje se odnosi na igrača koji je na jednoj strani terena i pravi protrčavanje po čeonoj liniji iza leđa svih odbrambenih igrača i odlazi na suprotnu stranu.

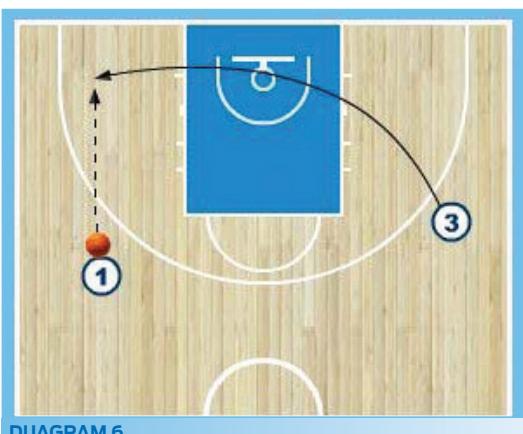
Ova vrsta protrčavanja se koristi puno protiv zonskih odbrana zbog toga što veoma često odbrana ne vidi igrača koji protrčava ako su preokupirani pozicijom lopte i ostalih igrača (sl. 6).

7. „UCLA” utrčavanje (trebalo bi da se čita kao „ju-si-el-ej”)

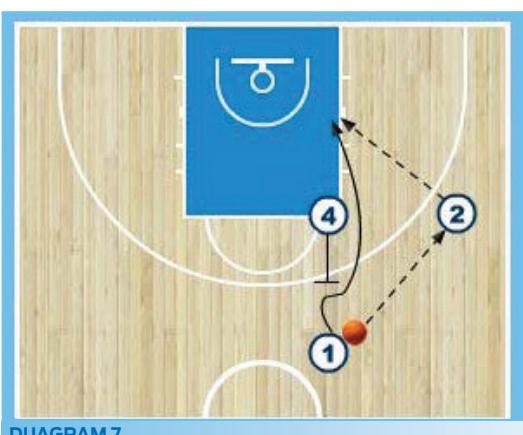
„UCLA” utrčavanje je dobilo svoje ime što ga je popularizovala legenta univerziteta UCLA legendarni trener Džon Vuden (John Wooden).

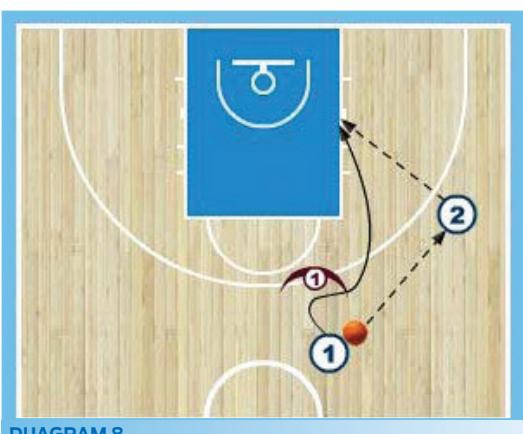
DIJAGRAM 5

DIJAGRAM 6

DIJAGRAM 7

DIJAGRAM 8

Prilikom ovog utrčavajna igrač sa vrha kapice dodaje loptu igraču koji se nalazi na perimetru i zatim utrčava direktno ka niskom skakačkom mestu koristeći blokadu igrača koji se nalazi na visokom postu. Ako se uradi pravilno, veoma često dovodi do otvorenog polaganja igrača koji utrčava (sl. 7).

8. Protrčavanje ispred ili „pretrčavanje“ odbrambenog igrača

Ovo utrčavanje se koristi kada se odbrambeni igrač može direktno pobediti i „pretrčati“ sa strane lopte.

Najčešće se kreće iz „stepovanja“ ili kratke kretnje od odbrambenog igrača kako biste ih pomerili nazad. Kada to učine (pomere se nazad) vi ih obilazite sa prednje strane (ispred njih) najbliže moguće lopti samoj (sl. 8).

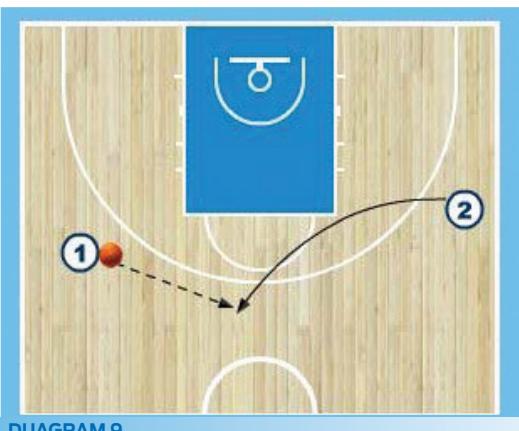
9. Plitko istrčavanje

Plitko istrčavanje se koristi kada se menja položaj (mesto) igrača sa igračem koji dribla loptu. Ovo znači odlazak ispod njega (igrača sa loptom) držeći svog odbrambenog igrača zaokupljenim vama dok se ne popuni pozicija na kojoj ste se vi nalazili (sl. 9).

10. „Flash“ istrčavanje

„Flash“ istrčavanje je brzo i eksplozivno istrčavanje koje rade post igrači kako bi došli na poziciju visokog posta (sl. 10).

Priredili: **Marko Mrđen**, viši trener košarke,
Goran Vojkić, viši trener košarke

DIJAGRAM 9

DIJAGRAM 10

Nagrada za doprinos beogradskoj košarci

Đeja, borac za košarku

lakete za doprinos beogradskoj košarci ovogodišnjem laureatu – Andelki Nešić dodeljena je na tradicionalnom Novogodišnjem turniru za pionire, održanom sredinom decembra.

Te davne 1970. godine u Ljubljani se održalo Svetosko prvenstvo u košarci, posle kog je u Beogradu, ali i u celoj zemlji, krenulo masovno interesovanje dečaka i devojčica za magičnu igru pod obručem. Košarka je postala popularna, a jedna od tih devojčica koja se zaljubila u ovu igru bila je i Andelka Nešić Đeja, sada trener u ŽKK Karaburma i ovogodišnja dobitnica nagrade za izuzetan doprinos beogradskoj košarci za

2014. godinu, koju dodeljuje Košarkaški savez Beograda.

Želja da se oproba u košarci odvela je Andelku u Karaburmu, gde je sa jedanaest godina napravila prve košarkaške korake. Posle Karaburme, usledili su periodi kada je Đeja igrala u Crvenoj zvezdi, Partizanu i OKK Beogradu, da bi se posle vratila u matični klub. Povreda ju je omela i nateralala da u 21. godini prestane sa aktivnim igranjem, odlučila je da i dalje ostane u košarci. Godinu dana kasnije počinje da se bavi trenerskim poslom. Postaje trener u Karaburmi, u kojoj i danas trenira devojke koje se takmiče u Drugoj srpskoj ligi. Tokom trenerske karijere duge skoro tri i po decenije, Andelka Nešić trenirala je dosta devojaka, od kojih su neke postale značajna imena u ženškoj košarci. Kroz njen rad prošle su reprezentativke, kao što su Ines

Gvozdanović, Gordana Trmčić, a nešto kasnije i Jelena Milikić, Nina Vukosavljević i Marija Todorović. Koliku ljubav i strast Đeja ima prema ovom sportu vidi se po tome što na utakmici svojih devojka svaki napad žustro isprati, nebitno da li imaju prednost od 20 poena ili gube. Sama kaže da joj košarke nije dosadila. „Nije mi dosta košarke. To je ljubav, ali sam umorna od nemaštine. Žao mi je što svojim igračima nema šta da ponudi za odanost košarci. Borimo se da napravimo neki uspeh, ali to ne može ako nemaš uslove”, kaže Andelka Nešić. ŽKK Karaburma sledeće godine slavi 45 godina postojanja, a Andelka je neko ko je za taj klub dao sve, neko ko mu je posvetio život. Iz tog

razloga Košarkaški savez Beograda odlučio je da ovogodišnji dobitnik nagrade za izuzetan doprinos beogradskoj košarci bude ona, koja je ujedno i prva žena trener koja je dobila ovo priznaje.

„Nagrada se dodeljuje ljudima koji su 20, 30 godina u svojim klubovima, koji se trude da svoje klubove sačuvaju. Ove godine to priznanje pripada Andelki Nešić, i nema sumnje da je nagrada otišla u prave ruke”, kaže Dejan Dimitrijević, predsednik Presedništva KSB. Jedini cilj koji Andelka ima u svojoj karijeri jeste da omasovi i popularizuje košarku i da u nju uključi što više devojčica. „Nagrada kao nagrada ne znam šta mi znači. Možda još uvek nisam ni svesna da sam je dobila”, komentariše Đeja. Ne zna

kakav je pokretač imala, ali ju je nešto teralo da ide dalje, da premosti svaku prepreku i da uloži sve što ima u žensku košarku. „U životu postoje dve stvari – da pronađeš sebe u nekom ili da pronađeš sebe u nečemu. To je smisao života. Možeš da se borиш za svoju porodicu, ali kada se borиш za nešto u životu, onda stavno moraš da budeš jak. Često pomislim da je borba za košarku moja misija”, objašnjava Andelka. Sa ove vremenske distance ne kaje se što je sve dala igri pod obručem, a ono na šta je najponosnija u svojoj karijeri jesu njeni igrači. „Drago mi je kada mi se igrači jave da čestitaju rođendan, Novu godinu. Možda od njih nisam napravila vrhunske košarkaše, ali sam ponosna što su postal ljudi. Pravi ljudi. Pravi ljudi”, zaključuje Andelka Nešić.

D. Popović

Moje viđenje – Boško Đokić

Odumire li trenerski zanat...

Svoju poslednju kolumnu koju pišem u kalendarskoj 2014. godini posvetiće srpskim košarkaškim trenerima, odnosno stanju i problemima esnafa, jer sve to prenosimo i u 2015. godinu. Jedino „novo“ ime na klipi koje se meteorski probilo u vrh je, naravno, Aleksandar Đorđević, selektor reprezentacije, osvajanjem srebrne medalje na Svetskom kupu u Španiji. Za njega je to, donekle, i bilo očekivano, jer je u igračkim danima, na terenu, pokazivao istančan trenerski nerv, osobine lidera koji u sekundi nalazi najbolja rešenja. Sada je prezentovao i pedagošku zrelost, što mu sa 47 godina života i priliči... Igor Kokoškov je na Beogradskoj klinici pažljivim slušaocima predocio samo deo ogromnog znanja i potencijala, kao i Zoran Lukić (i na terenu, sa Nižnim i Banvitom), dok je Kića Rajković u Poljskoj napravio najkrupniji lični iskorak. U ABA i KLS nadmetanju potvrdila su se tri bivša vrsna igrača, sada i na klipi – Dejan Milojević, Marko Cvetković i Milan Gurović...

Moje mišljenje je da je trenerski poziv, pre svega – zanat, koji u pojedinim, retkim slučajevima, prelazi na neki viši nivo, ka spoju nauke i umetnosti. Hteo bih, shodno rečenom, da objasnim tezu iz naslova – zašto nalazim da je ovaj prelepi zanat na srpskom arealu u odumiranju (kao i opančarski, limarski, bravarski i mnogi drugi), odnosno – da dolazi vreme (ako se neke stvari urgentno ne dovedu u red) kada će mlađi ljudi bežati iz basketa u neku drugu branšu. Prvo, lako se može utvrditi da je broj klubova u Srbiji u naglog opadanju, bilo da se radi o gašenju (kragujevački Radnički, Crnokosa, Novi Sad, Radnički NS...), ili padu u rangu, kvalitetu rada sa mlađim kategorijama (Hemofarm-Vršac, FMP...), što za sobom povlači smanjenje broja kouč-radnih mesta...

Drugo, naravno da je to metastaziralo pre svega zbog hroničnog nedostatka novca, a možda još više zbog čudne raspodele raspoloživog dela finansija, pa se dešava da treneri u domaćoj najjačoj ligi – imaju plate kao da rade u kiosku u predgrađu, ali zato – od obećanih osam retko dobiju više od četiri-pet plata (mada godina i dalje ima dvanaest meseci, ako se ne

varam), pa problem završava po sudovima, medijima i sličnom „žutilu“...

Treće, problem produbljuju i nagomilane škole košarke, jer se deca primaju po kvantitativnom, principu masovnosti („samo neka dete uredno plaća članarinu, ako je malo bucmastije“), a što se tiče selekcije po talentu, kvalitetu – više se treneri brinu o „selekciji“ radnih mesta i primanja roditelja, posebno očeva...

Četvrto (ali po važnosti sigurno na nekom višem mestu), odavno se produbio problem, jer trenerima se „oduzima“ deo posla, pa se neretko pretvaraju u „kouče-administratore“, koji ispunjavaju želje ljudi iz uprava, menadžera, ili imućnih roditelja. Naime, samozvane „gazde“ iz sujete, kvaziznanja i nedostatka igračkog rejtinga – žarko žele da oni selektiraju tim, daju mišljenje (lično ili telefonom) o pojedincima i taktici, odrede minutažu i slično. Tu dodatni haos prave i menadžeri, koji su uvek u upravi pojedinih klubova, ali oni u želji za brzim obrtom novca nameću trenerima svoja pravila: neko „mora“ da igra 25 minuta, recimo, sugeriše se pulenima iz svoje agencije da „igraju za sebe“ (skoro sam čuo novu menadžersku sintagmu – „ko dodaje – taj se ne prodaje“), što precizno znači – ne troši se mnogo u odbrani, šutni svaku loptu, pusti asistencije i slične mudroserije, misli o personalnoj statistici...

Peto, izbor klupskega trenera na svim nivoima ne ide po zanatsko-pedagoško-intelektualnim kvalitetima – nego po nepotizmu, stranačkoj pripadnosti, poslušnosti, „jeftinosti“ i moralno-političkoj podobnosti. Normalno, posledično, takva selekcija trenera dovodi do naglog pada kvaliteta trenažnog procesa, a samim tim igrača i rezultata po svim šavovima i na svim nivoima. Ovim važećim metodom, košarkaška srpska kula, koja se gradila više od pola veka, srušiće se koliko do 2020. godine... Poslednje (mada je problem kompleksniji nego što sam ga ja naveo), za ovo stanje strike najviše, barem 51 odsto smo mi treneri krivi, o čemu sam pisao u prethodnim tekstovima. No, od kukanja i viška pesimizma nema vajde, pa bih poželeo, u 2015. godini, svim ljudima kojima je basket u krvi, posebno kolegama – dobro zdravlje, puno sreće i vrhunskih rezultata...

Trener br. 30

Laletu Lučiću „Piva Ivković”

naslovnu stranu časopisa br. 30, koji je izšao u oktobru 2004, posvetili smo tek završenoj BCB, koja će, sticajem srećnih okolnosti, ostati gotovo neprevazidena. Pre svega mislimo na kvalitet predavača koje je, iz NBA, predvodio Leri Braun, tada selektor nacionalnog tima SAD i osvajač, protekle sezone, zlatnog prstena, ugled naših stručnjaka „branio je” Božidar Maljković (str. 8-9).

Vladislav Lale Lučić, ovenčan najvećom nagradom našeg udruženja,

nagradom za životno delo: „Slobodan Piva Ivković”, zvanično je ušao u društvo „besmrtnih” ili trenerskih legendi (str. 6-7).

Svoj mandat na čelu KS SCG, završio je Duda Ivković, čemu smo posvetili uvodnik ovog broja, a na redovnoj godišnjoj skupštini za novog predsednika izabran je Željko Obradović. Zabeležili smo, po preuzimanju dužnosti na pomenutoj skupštini održanoj u hotelu Interkontinental, Obradović je rekao: – Ukažani su mi veliko zadovoljstvo i čast da predsedavam trenerskim udruženjem. Čestitao bih Skupštini, Upravnom odboru i bivšem predsedniku na velikim uspesima koje su postigli. Prisustvovaо sam seminarima koje je naše udruženje organizovalo u prethodnom periodu i odgovorno mogu da tvrdim da su to bili najbolji i najposećeniji skupovi trenera u svetu, rekao je, pored ostalog, Željko Obradović. U novi Upravni odbor, pored Obradovića, izabrani su: Dušan Ivković, Jvan Malešević, Milan Opačić, Miodrag Kadija, Aco Petrović i Vladimir Androić (str. 4-5).

Za posebno značajan tekst, ovoga puta ističemo uvodnik na str. 3 – Mandat od sedam milja. Reč je o tek završenom mandatu Dušana Ivković na mestu

predsednika Udruženja. Bio je to period kada je naše udruženje, posle velikog napora i velikih otpora stalo u trenersko udruženje na kome su nam mogle pozavideti mnogo bogatije zemlje. Međutim, Ivković je, kako smo to u pomenutom tekstu pomenuli, postupio po svim principima rada koji su ga svrstali u sam vrh svetske trenerske elite: znalački, uporno do beskraja i beskompromisno. Sve to sa timom, čitaj Upravnim odborom, koji je okupio.

Podsetimo na još neke detalje: Udruženje je konačno dobilo sva neophodna normativna akta, od onog najvažnijeg – Statuta do svih neophodnih pravilnika.

Bila je to velika pobeda, kada se Udruženje, čitaj predsednik, izbrišlo, u bukvalnom smislu da dođe do jedinstvenog trenerskog ugovora iza koga je svojim odlukama stao i Košarkaški savez. Reč je o ugovoru koji štiti. Ne samo trenera, vaći klub. Moglo bi

Mandat od sedam milja

O Izaveza između trenera i organizacije jesti da predsednik Udruženja je u mrije predsednik, ali i izboran i uveljavljen, 1991. godine, bio legendarni Slobodan Piva Ivković. Od 1. avgusta e godine, posle nekoliko istaknutih željko Obradović je u mrije predsednik, ali i izboran i uveljavljen, 2003. Međutim, prema Ustavu Crne Gore, Obradović će, sa svim pravim, imati vez sašim uređenje, što je, naročito u našem ukazu, zatošio mrežu interesa, traže, upozore i stitu energije i potencije, za životno delo.

Univerzalac sa klubom
Debitanti - dobri učenici

se reći da su time, formalno-pravno, ali i suštinski, trajno učvršćeni temelji naše organizacije.

Možda se za najveći uspeh Ivkovićevog mandata može smatrati izuzetno veliki pomak u stručnom usavršavanju trenera, kao osnovnoj delatnosti, Udruženja, čija je kruna – BCB i da ne nabrajamo. Uvodnik zaključujemo: – Konačno, ne i najvažnije, ostaće zabeleženo da je posle niza pokušaja, za vreme Ivkovićevog mandata, pokrenut časopis koji držite u rukama...

Pogledajte, ako nemate, pozajmite, Trener br. 30. Pronaći ćete još mnogo toga zanimljivog.

M. Polovina

Aleksandra Radulović, viši košarkaški trener

Prioritet – stručno usavršavanje

ks reprezentativka naše zemlje, sa internacionalnim igračkim iskustvom, Aleksandra Radulović, posle uspešne igračke karijere ostala je u košarci. Kao trener, sa crvenom licencom, opredelila se za rad sa najmlađim devičicama. Njena upornost na stalnom stručnom usavršavanju može poslužiti kao pozitivan primer. Pored rada u svom klubu vrlo je aktivna u Mini basket asocijaciji. Vec nekoliko godina je i instructor FIBA. Potražili smo od nje odgovor o aktivnostima, van redovnog rada u Klubu. Evo njene priče:

Uobičajeno je da pred kraj godine sumiramo rezultate učinjenog u protekloj godini. Prilike u životu se jednostavno dese, a na nama je da ih iskoristimo ili ne. Od

e

do 18. avgusta održan u Istanbulu. Naš Košarkaški savez Srbije predstavljale smo igračice Maša Janković (Vrbas Mendela) i Nevena Dimitrijević (Radnički Kragujevac) i ja kao trener.

Bila nam je velika čast da predstavljamo našu zemlju – košarke. Na kampu su učestvovalo 224 devojčice i dečaka iz preko 80 zemalja. Svoja iskustva kao trener mogla sam da podelim sa preko 90 trenera kolega. Tim vodećih trenera koji su bili zaduženi za organizaciju treninga i košarkaški deo bio je sastavljen od pet Amerikanaca. Chris Del je bio glavni trener i direktor kampa. Mi ostali treneri smo bili podeljeni u rad po grupama. Svaka grupa je brojala 5-6 trenera i 10-12 dečaka ili devojčica.

Uz nas je u rad sa decom bilo uključeno još 15 trenera koji su isključivo bili zaduženi za „team building“ kako sa decom tako i sa trenerima. Takođe, 50 volontera sva-kodnevno je vodilo računa o nama, toliko da čak nije moglo da se desi da izademo iz kampa bez ostavljanja ličnih podataka i određenog vremena povratka. Naša bezbednost, uz vrlo visok standard, bila im je prioritet.

„Kamp „Pass it on“ je bio stacioniran u sportsko-daćkom objektu Darušafaka, starom preko 100 godina. Treninzi su se održavali na ukupno sedam terena od kojih su dva zatvorena. Celokupna organizacija bila je na zavidnom nivou. Vidi se da je uloženo puno novca. Plan i program smo imali za svaki dan. Na terenu smo provodili 6-7 sati dnevno. Od toga većinu napolju na suncu. U mom timu trenera bili su Francuz, Bosanac, Velšanin, treneri sa Sejelskih ostrva i Senegala.

Klinika u Poljskoj trajala je tri dana u gradu Konin, udaljenom od Varšave tri sata vožnje. Od trenera predavača bio je i francuski nacionalni trener Arnaud Guppillotte. Odradili smo ukupno dva teorijska i četiri praktična predavanja, gde su nam demonstratori bili juniori i deca iz lokalnog kluba MKSMOS. Nakon klinike posetili smo i Nacionalni košarkaški centar u Varšavi, gde borave i treniraju njihove najperspektivnije košarkasice.

Razmena iskustva, razgovori, mogućnost da vidim i poredim rad u raznim državama dala mi širu sliku košarke i dragocena saznanja. Svoja iskustva delim sa svojim kolegama pre svega kao koordinator regiona Beograd, a nakon toga i sa trenerima koji su otvoreni za razgovor, jer je to dobar način da se usavršavamo i svakodnevno napredujemo.

svih putovanja na turnire u Francusku, Sloveniju, praćeњa Evropskog prvenstva za juniorke u Portugaliji preko FIBA kampa u Turskoj, klinike u Poljskoj, a očekujem još i turnir u Belgiji, ne bih nijedno izdvajala. Za trenera je sve to košarkaška hrana. Napravila bih link između dva putovanja. FIBA kampa „PASS IT ON“ koji se održavao u Istanbulu i klinike, na kojoj sam bila predavač – u Poljskoj. U prvom slučaju učila sam od predavača iz SAD, a u drugom sam predavala poljskim trenerima koji su završavali dvogodišnju košarkašku Akademiju (220 sati predavanja) organizovanu od strane Poljskog košarkaškog saveza. Poziv mi je uputio Gregoš Zielinski.

Svetska košarkaška federacija FIBA i Turski košarkaški savez organizovali su kamp „PASS IT ON“ koji je od 11.

Trenerska vrteška

Entuzijazam posustaje

na trenerskoj „mapi” košarkaške Srbije uglavnom – ništa novo! Para i dalje skoro nigde nema, ili one stižu samo na kaščicu, a entuzijazam igrača, pa i trenera uglavnom (ne) posustaje. Međutim, kako prvensvo u ligama odmiče, a tek je na pola puta, sve je više onih koji polako gube moral, ili trku za rezultatima, odnosima unutar kluba...

U odnosu na prošlu sezonu, ova 2014/15. je siračnija za dva kluba. Praktično u poslednji čas odustali su kragujevački Radnički i Crnokosa iz Kosjerića zbog finansijske situacije, odnosno problema unutar tih sredina(?). Udrženje ligaša, uz potporu vrhuške KSS pokušavalo je da reši akutni problem, ali bez uspeha. Prva liga Srbije krenula je sa zakašnjenjem od sedam dana, na startu „okrjenja“ za dva člana, umesto 14 ostalo je 12 ekipa!

Trenerski kadar u najjačem domaćem takmičenju u državi nije mnogo menjan od ranijeg perioda. Više zbog poverenja u domaći kadar, ali i akutne besparice, kako bi se dovelo neko drugo trenersko ime. Slična je bila situacija i sa dovođenjem adekvatnih igračkih pojačanja.

Na polovini pređenog puta u Prvoj ligi Srbije ove sezone nije bilo velikih potresa. Odnosno malo trenerskih smena, a i igrači su nešto drugo, jer većina njih ima tzv. „otvorene“ ugovore, pa mogu da napuste kad god hoće dosadašnje ekipe i presele se u druge klubove, odnosno najčešće u države u okruženju.

– To je možda i najveći problem, jer uglavnom one mogućava kvalitetan rad, a može i vrlo lako i brzo da poremeti koncepciju ekipe. I neredovne isplate igračima i trenerima uglavnom remete normalne atmosfere u ekipama. Nije lako raditi sa nezadovolnjima i polugladnjima, a i mi treneri smo često u još gorim situacijama. Pa sad ti sve to prezivi i bori se, često ponavlja jedan od doajena trenerske struke kod nas Milovan Stepanić (61), koji posle kraće pauze sa klupe, već drugu sezonu predvodi ekipu OKK Beograda.

Reče popularni Stepi i da su problemi svuda slični, a i pomalo različiti, tako da „nijednom treneru nije lako ra-

radi u zemlji Srbiji... „Oni stariji stručnjaci se snalaze pomalo i na autoritet, a ovi mlađi, ako nemaju podršku i druge stabilnije izvore prihoda, često izgube kompas.

Zanimljivo je da su se na polusezoni na tabeli izdvjila tri kluba koje vode mlađi treneri, čija je karijera u usponu. Svoju klasu dokazao je Marko Cvetković u niškom Konstantinu, koji je bio solidan igrač, a zanat je pekao kao pomoćnik Boška Đokića. U Vojvodini kormilo sigurno drži Dušan Alimpjević, tek zakoračio u tridesetu, ali sa popriličnim iskustvom na klupi! O Milanu Guroviću, proslavljenom reprezentativcu, koji odlično predvodi mlađi sastav FMP-a, praktično filijali Crvene zvezde, ne treba previše trošiti reči. Još da malo obuzda temperament...

Velika je grupa timova koji su skoro bodovno poravnati, što govori najbolje o ne baš visokom kvalitetu. Grupu iskusnih trenera predvodi već pominjani Stepanić u OKK Beogradu, a tu su još Zoran Todorović u Smederevu, pa čačanski strateg Raško Bojić, vredni Oliver Popović u Vršcu, kao i Pančevac Bojan Jovičić, koji je konačno zavredio crvenu licencu svojim teoretskim znanjem. Svi oni imaju solidan kontinuitet u radu, što sigurno može da bude povoljno u neku ruku.

U grupi trenera sa godinama iskustva, ali i nešto manje uspeha ove sezone su strateg kraljevčke Sloge Zoran Petrović i Kruševljanić Nebojša Raičević Rajko, često kao lokalni spasio-

ci i privremena rešenja(?) Pa dokle i kako izdrže...

Zanimljiv je slučaj mladog Subotičanina Predraga Borilovića (31), koji je uveo Spartak u Prvu ligu. Njemu svakodnevno kao savetnik pomaže Slobodan Lukić, više nego duplo stariji. Za sada taj spoj funkcioniše bez sujete. Jedini klub koji je promenio do sada trenera je, takođe novajlja, KK Jagodina. Odmah na startu lige Gorana Milenkovića zamenio je daleko iskusniji Vojkan Benčić.

Trenerska vrteška se polako okreće. Do kraja sezone je moguće da se nešto jače zavrti. Zavisno od mnogih prilika i okolnosti...

Priredio: **Čedomir Maričić**, viši trener košarke

1-1-3 Match-up zonska odbrana kao održiva alternativa odbrani čovek na čoveka

Iako smo pre 5-6 godina već predstavljali 1-1-3 match-up zonsku odbranu, tačnije neke varijante, ponovo smo se opredelili da predstavimo još neke opcije ove odbrane. Razlog je jednostavan. Naime, sigurno je poznato da u srednjoškolskoj košarci u SAD-u utakmica traje 4 X 8 minuta. Ove godine neke divizije su uvele eksperimentalnu varijantu sa utakmicama koje traju 4 X 10 minuta. Shodno tome, neki treneri su, u potrazi za pravim rešenjima, u svoje defanzivne setove uveli i neke varijante match-up zonskih odbrana, a sve to zbog situacije da neke ekipe nisu bile u stanju da odigraju odbranu čovek na čoveka svih 40 minuta. To nipošto ne znači da je ovaj vid odbrane lakši i jednostavniji, ali predstavlja kvalitetnu alternativu odbrani čovek na čoveka. Ovaj tekst je preuzet sa internet sajta www.winninghoops.com.

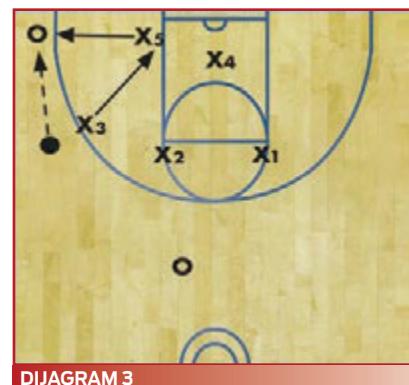
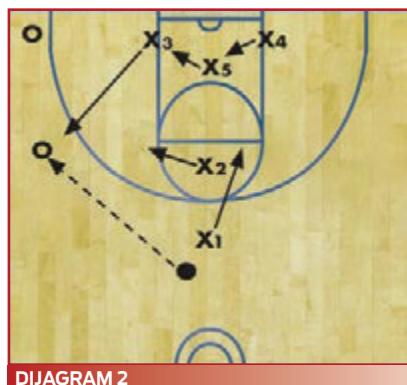
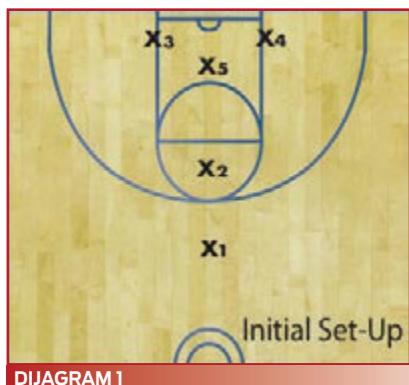
žon Adam (John Adam), glavni trener Luteranske srednje škole u okrugu Parker u Koloradu, bio je jedan od prvih trenera koji su počeli da koriste 1-1-3 match-up zonsku odbranu u srednjoškolskoj košarci. Iako nije

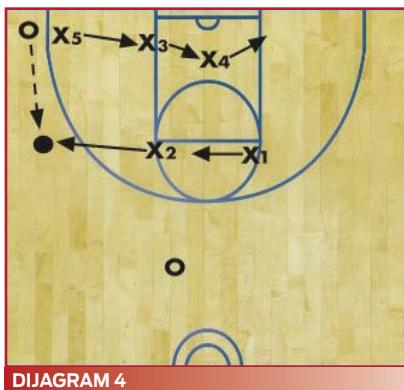
bio pobornik zonskih vidova odbrane, u trenuцима kada je primetio da njegova ekipa ne može da odigra svih 32 minuta kvalitetne odbrane čovek na čoveka, počeo je da koristi ovaj vid zonske odbrane, a sve sa ciljem da se na neki način „uspore” ekipe koje imaju superiornog igrača u svom sastavu. I rezultati su došli iznenadujuće brzo. Zbog toga je u ovoj situaciji kada je trajanje utakmice produženo na 4 X 10 minuta, ponovno uvodenje match-up zonske odbrane bilo logično rešenje. Mnogi treneri su sledili njegov primer.

Osnovna postavka ovog vida odbrane je, naravno, zonski raspored 1-1-3, koji podrazumeva dva spoljna igrača koji su zaduženi za delovanje iznad linije slobodnih bacanja dok su tri visoka odbrambena igrača zadužena za prostor od linije slobodnih bacanja do osnovne linije (Dijagram 1).

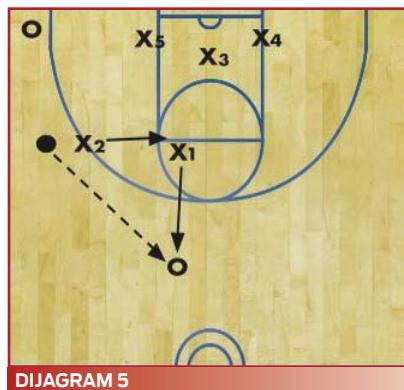
Inicijalno dodavanje: Igrač odbrane X1 izlazi na loptu na sredini terena i svojim delovanjem pokušava da usmeri igrača s loptom, tj. da ga natera na dribling slabijom rukom. Igrač X1 ostaje na igraču s loptom sve dok on ne napravi to početno (uvodno) dodavanje na stranu.

Na prvo dodavanje na stranu, igrač X3 izlazi na loptu i igra agresivno na nju, sa ciljem da „isforsira” dodavanje u ugao terena i da spreči povratak lopte na sredinu terena. Igrač X5 se pomera ka poziciji niskog posta, na poziciju gde je prethodno bio igrač X3, a sa ciljem da odigra odbranu ispred svakog posta napadača. Igrač X4 popunjava poziciju saigrača X5. Igrači X1 i X2 se spuštaju ka liniji slobodnih

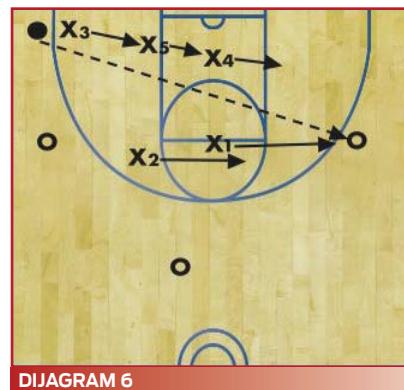

DIJAGRAM 4

DIJAGRAM 5

DIJAGRAM 6

bacanja i pokrivaju „oblast delovanja“ igrača na poziciji visokog posta (Dijagram 2).

Dodavanje u ugao: Na dodavanje u ugao terena, igrač X5 izlazi na igrača sa loptom, a igrač X3 se spusta ka ivici reketa. Igrač X3 to mora da izvede brzo, da bi sprečio bilo kakvo utrčavanje napadača na poziciju niskog posta (Dijagram 3).

Dodavanje iz ugla na krilnu poziciju: Na povratni pas iz ugla terena na krilnu poziciju, igrač X2 izlazi na loptu, a igrač X1 popunjava poziciju saigrača X2. Igrači X3, X4 i X5 rotiraju nazad u početni raspored (Dijagram 4).

Dodavanje s krilne pozicije na sredinu: Kada je lopta vraćena na sredinu s krilne pozicije, bekovi opet rade u tandemu, tako da igrač X1 izlazi na loptu, a igrač X2 se vraća na poziciju oko linije slobodnih bacanja (Dijagram 5).

Skip pas iz ugla na krilnu poziciju: Ukoliko napad pokuša da prebací loptu iz ugla na krilnu poziciju na suprotnoj strani terena (skip pas), najbliži igrač izlazi na loptu (u ovom slučaju X1). Igrač X2 se pomera ka vrhu reketa na strani lopte. Igrač X4 se pomera ka ivici reketa na strani lopte, X5 ide u sredinu reketa, a X3 pokriva oblast oko ivice reketa na neopterećenoj strani (Dijagram 6).

Skip pas sa krilne pozicije u ugao: Ukoliko napad pokuša da prebací loptu sa krilne pozicije u ugao na suprotnoj strani terena (skip pas), onda post igrač (u ovom slučaju X4) izlazi na loptu. Igrač X5 se pomera ka ivici reketa na strani lopte, a igrač X3 se pomera ka sredini reketa. Igrač X1 se pomera ka vrhu reketa na

strani lopte, a igrač X2 popunjava poziciju na kojoj je prethodno bio igrač X1 (Dijagram 7).

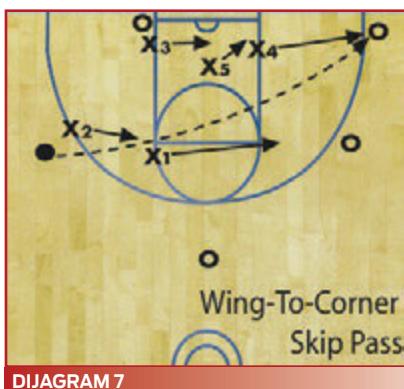
Ulazak u napad driblingom: Napad često pokušava da napadne zonu driblingom. Ukoliko dođe do toga, odbrambeni igrač X1 ostaje na igraču s loptom, dok se igrač X2 pomera ka ivici reketa na strani lopte. Post igrači (igrači u donjoj liniji zone) se pomeraju da bi pokrili stranu lopte. U ovom slučaju igrač X4 ide u kratki ugao terena, X5 na ivicu reketa, a X3 u sredinu reketa (Dijagram 8).

Dribling u ugao terena: Ukoliko krilni napadač dribblingom kreće u ugao terena, odbrambeni igrač (u ovom slučaju X4) ostaje na igraču s loptom (Dijagram 9).

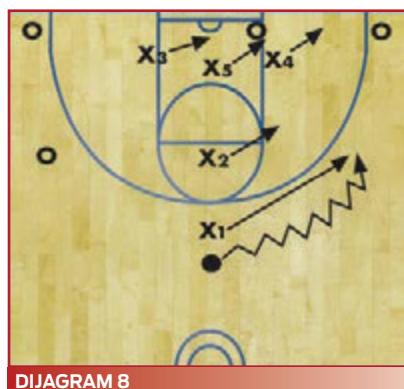
Dribling iz ugla terena: Ukoliko napadač dribblingom kreće iz ugla terena, odbrambeni igrači preuzimaju tako što igrač X4 prati igrača s loptom, a zatim se vraća na poziciju posta, dok igrač X2 izlazi na igrača s loptom čim se on nade u visini linije slobodnih bacanja. Naravno, preuzimanje se mora vršiti uz glasnu komunikaciju (Dijagram 10).

Ovo što smo do sada prikazali su uglavnom poznate stvari koje se prilično lako mogu ugraditi u odbambene sisteme ekipa, a u daljem tekstu ćemo prikazati nekoliko vežbi koje će vam pomoći u učenju i usavršavanju ovog tipa odbrane.

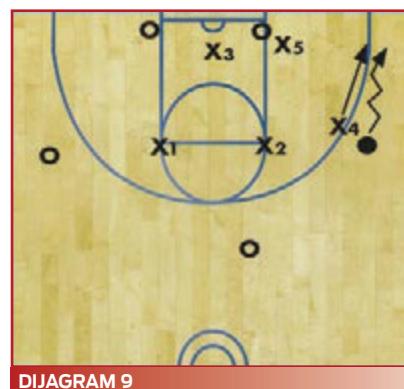
Vežbe za visoke (unutrašnje igrače) ćemo podeliti na tri dela. Postavimo četiri trenera ili asistenta na spoljne pozicije i jednog na poziciju niskog posta. Lopta se kreće između njih, a igrači reaguju u odnosu na poziciju lopte.

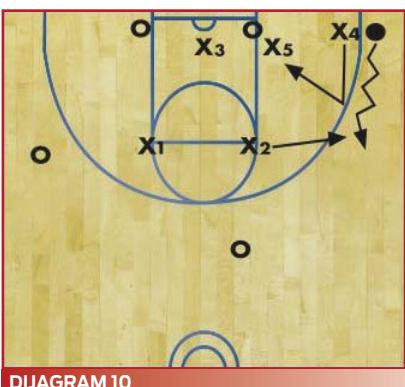
DIJAGRAM 7

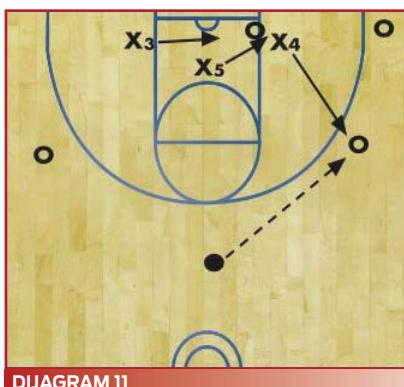
DIJAGRAM 8

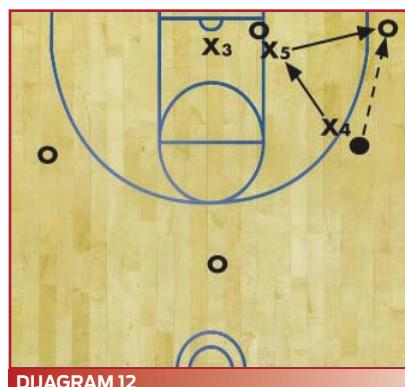
DIJAGRAM 9

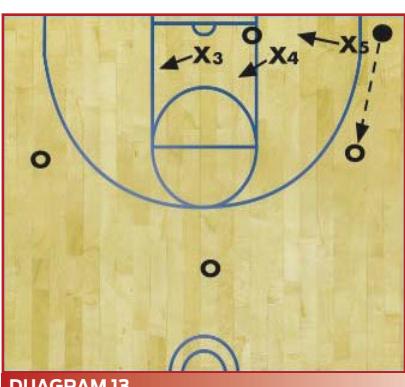
DIJAGRAM 10

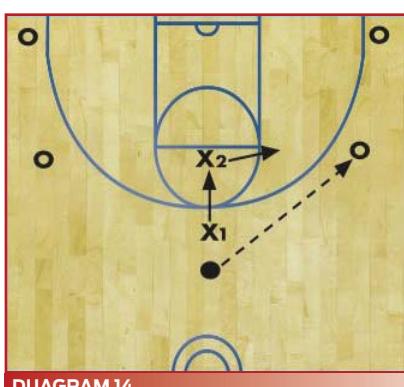
DIJAGRAM 11

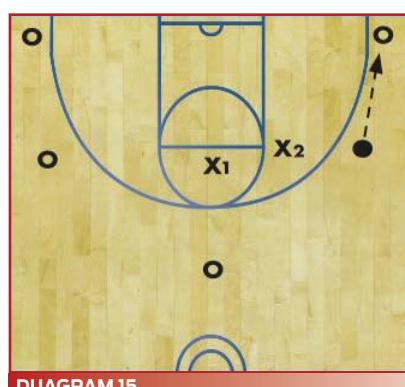
DIJAGRAM 12

DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

DIJAGRAM 15

U prvom delu (Dijagram 11), lopta se dodaje na krilnu poziciju, što prouzrokuje reakciju igrača X4, tj. njegovo iskakanje na igrača s loptom. Istovremeno, igrač X5 se postavlja ispred igrača napada na poziciji niskog posta. Igrač X3 pokriva oblast ispod koša. Loptu treba prebacivati i na drugu stranu.

U drugom delu vežbe (Dijagram 12) lopta se dodaje sa krilne pozicije u ugao terena. Igrač X5 snazno ističava na loptu sa rukama visoko u vazduhu. Igrač X4 se u sprintu vraća na igrača na poziciji niskog posta. Ova dva kretanja su kritična za napad, jer ukoliko su vaši odbrambeni igrači brzi i agresivni, postoji šansa da presečete dosta dodavanja u ovoj oblasti.

Treći deo vežbe je kada lopta iz ugla terena ide nazad na krilnu poziciju (Dijagram 13). Igrač X5 se vraća nazad na poziciju niskog posta, igrač X4 pokriva oblast ispod koša, a X3 se vraća na neopterećenu stranu, ali mora biti

siguran da je postavljen dovoljno visoko da bi izbegao da bude blokirana od strane post igrača na neopterećenoj strani u slučaju eventualnog skip pasa.

Ovu vežbu (iz tri dela) treba raditi najpre sa dirigovanim dodavanjima, da bi se stekao automatizam kretnji, a zatim sa proizvoljnim dodavanjima.

Vežba za spoljne igrače sastoji se iz pet delova.

Prvi deo vežbe počinje sa pet trenera ili asistenata koji su postavljeni na spoljnim pozicijama. Na pas na stranu, igrač X2 se pomera ka lopti, a igrač X1 se spušta ka liniji slobodnih bacanja i tako „pokriva leđa“ saigraču X2 i sprečava eventualni pas na poziciju visokog posta (Dijagram 14).

Kada je lopta dodata u ugao terena, igrači X1 i X2 neznatno popravljaju svoje pozicije. Treba dobro obratiti pažnju na ovu situaciju, jer igrači prirodno prate loptu i okreću leđa igračima na neopterećenoj strani, što slablji oву odbranu. Zbog toga u ovom delu vežbe je najvažnije vežbati pravilno i precizno postavljanje u odbrani (Dijagram 15).

U trećem delu vežbe (Dijagram 16), na pas iz ugla terena na krilnu poziciju igrač X2 izlazi na loptu, a igrač X1 se pomera ka poziciji visokog posta.

U četvrtom delu vežbe, na povratni pas sa krilne pozicije na centralnu poziciju, igrač X1 izlazi na loptu, dok se igrač X2 pomera ka liniji slobodnih bacanja (Dijagram 17).

i na kraju, u petom delu vežbe (Dijagram 18), loptu dodajemo na suprotnu stranu, a igrači X1 i X2 se pomeraju po istim principima kao na dijagramu 14.

Kao i za unutrašnje igrače, i ovu vežbu za spoljašnje igrače treba raditi najpre sa dirigovanim dodavanjima, da bi se stekao automatizam kretnji, a zatim sa proizvoljnim dodavanjima.

Na kraju treba istaći i nekoliko bitnih elemenata koji ovu zonsku odbranu čine dobrom, a to su:

1. Snažan pritisak na loptu sve vreme
2. Treba se kretati sprintom da bi se pokrile oblasti koje treba čuvati i visoko podići ruke
3. Usmeriti loptu na strane ili uglove terena

4. Najближи igrač lopti izlazi na nju

5. Uvek mora postojati igrač na poziciji niskog i visokog posta

6. Svi pet igrača su zaduženi za skok

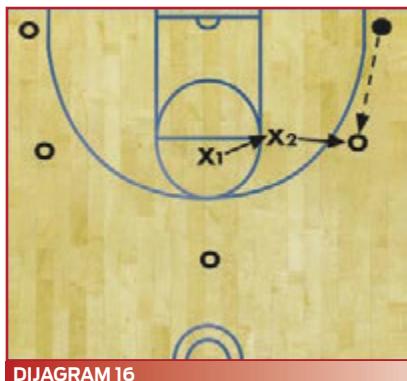
7. Kada lopta ode na stranu, treba pokušati sprečiti napadače da promene stranu dodavanjem ili driblingom

8. Igrač odbrane ostaje na igraču sa loptom sve dok mu saigrač ne da znak da ga on preuzima

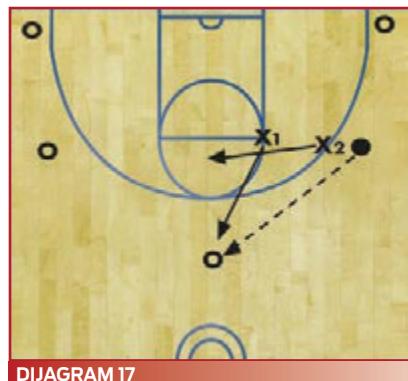
9. Svi igrači moraju glasno komunicirati da bi ova odbrana bila uspešna

Ova 1-1-3 match-up zonska odbrana je vid strategije koji jednom timu daje šansu da se takmiči sa talentovanim, spremnjim protivnikom, a u situacijama kada odbrana čovek na čoveka ne daje rezultate. Odlična je za timove mlađih kategorija koje se prvi put susreću sa zonskim odbranama i njenim varijantama.

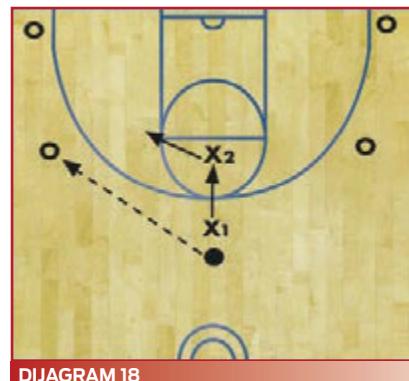
Možda ova odbrana nekome deluje lako, ali verujte nam, samo uz svakodnevno vežbanje, kao i poštovanje ovih 9 principa koje smo naveli, to će zaista i biti.

DIJAGRAM 16

DIJAGRAM 17

DIJAGRAM 18

U susret 15. Međunarodnom minibasket festivalu „Rajko Žižić“

Jubilej i nešto novo

redina januara je, već po tradiciji „rezervisana“ za poklonike Minibasket pokreta u Beogradu, Srbiji, pa čak i u širem regionu! Velika manifestacija pod kupolom Beogradskog sajma okuplja

Širok dijapazon najmlađih košarkaša i košarkašica, trenera, sportske radnike i njihove roditelje. Ovoga puta u periodu od 14. do 18. januara 2015. slavi se i ne baš mali jubilej – po 15. put zaredom okupiće se mnogi koji vole tu „košarkicu“ dece od 8 do 11 godina, koji uglavnom čine prve pokrete sa narandžastom lopatom manjih dimenzija, a neki od njih izrastaju potom u prave asove.

Vredi spomenuti da je ova manifestacija nastala sada već daleke 2001. godine i nosila tada naziv Božićni mini basket festival. Posle iznenadne smrti prvog predsednika Udruženja MB Srbije, proslavljenog reprezentativca Rajka Žižića, ovo nadmetanje (bolje reći igra i zabava) najmlađih, nekoliko godina kasnije dobija njegovo ime.

Prošlogodišnji, 14. festival bio je organizovan na visokom nivou, mada je zbog objektivnih razloga, po prvi put izostao idejni tvorac čitavog projekta Rade Georgievski, za sve poznatiji kao čika Race. Prisutne je pozdravio selektor A reprezentacije Aleksandar Saša Đorđević, koji je i sam pre više od tri decenije, prve

košarkaške korake načinio baš na minibasket promocijama. Okupilo se, dotad, rekordnih čak 208 ekipa, odigrano je u pet dana preko tri stotine utakmica... Na terenima i oko njih prodefilovalo je preko 2.000 dece, a pratilo ih je bar dvaput više roditelja, baka i deka, pri-

jatelja. Podeljene su i brojne nagrade, praktično niko nije zaboravljen.

– Očekujem, realno, da rekord bude oboren, jer je interesovanje za naš pokret sve veće i veće, pogotovo posle srebrne medalje na Svetskom prvenstvu u Španiji. Nema sumnje da će pored dece iz Beograda i čitave Srbije biti još dosta timova iz okolnih zemalja koji su redovni učesnici našeg festivala. Svi oni će opet želeti da pokažu svoje znanje, umeće, pa i borbenost, a nekim su ovo prve zvanične utakmice. Kod nas su takmičarski efekti i rezultati potpuno sporedni, najvažniji su pravilan razvoj i ljubav prema sportu, koji se tako stiže, nagašava Georgievski.

Igrače se u četiri uzrasne kategorije, odnosno na ktkav način će biti razvrstane ekipe prema godinama, od onih rođenih 2004. pa zaključno sa 2007. godinom. Predviđene su i tri različite visine koševa, od 260 cm, pa 275 i onih od 305 centimetara. Igrače se na pet terena, od kojih će dva biti sa veštačkom travom. Ekipе mogu biti mešovite, ali i jednoobrazne, sastavljene od devojčica i dečaka u tim uzrastima, odnosno godinama.

Naravno, sve se ovo događa pod kupolom Hale 3 Beogradskog sajma, po tradiciji jednog od najvećih donator i pokrovitelja. Glavni sponzor je Naftna industrija Srbije, odnosno Gasprom...

Seminar na nivou

Predviđen je, kako to tradicija nalaže, i edukativni seminar za trenere pod nazivom „Od minibasketa do košarke“. Podeljen je u tri dela, na igrionicu, učionicu i radionicu. Specijalni gost, naravno i predavač, biće profesor dr Ranko Rajović, prezenter iz sistema učenja organizacije „Nikola Tesla“, sa temom za predškolski i rani školski uzrast. U praktičnom delu o usvajanju motorike govoriće Miroslav Reljin, Ljubomir Vasičin i Branko Grabonošić. Na listi predavača od poznatijih imena biće još Vlade Đurović, Veselin Matić, Zoran Višić, Milan Josić, Gordan Todorović...

BEOGRADSKI SAJAM • HALA III
14-18. januar 2015.

15.

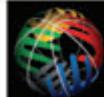

MEĐUNARODNI
MINI BASKET
FESTIVAL

Seminar za košarkaške trenere

OD MINIBASKETA DO KOŠARKE

GÉNÉRALNI SPONZOR
GAZPROM NEFT

DONATOR
BEOGRADSKI SAJAM

www.minibasket.org.rs

ISSN 1820-4058

A standard linear barcode is positioned vertically on the right side of the page. Below the barcode, the ISSN number "9771820405009" is printed horizontally.